

D950-2-52
31-1-39
Nbr 1153

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper
in Canada. Published by the Lith.
Press Association, P. O. Station C,
Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIŲ BALSAS

Vieną šalių Darbininkai, Vieną...
Nieką Noprašėmė, Tik Reta...
Išlaikėmė Visą Pasaulį!

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 299

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 27, 1939, TORONTO, ONTARIO

META I VIII

BARCELONA TEKO FRANKUI, BET KOVA NEBAIGTA

Kariuomenė, Darbininkai ir Valdžia Pasitraukė Toliau, Kur Formuoja Naujas Linijas

PERPIGNAN, Francija. Sausio 26. — Lojalistų kariuomenė, spaudžiama italų, portugalų, vokiečių ir Ispanijos fašistų, neišlaikius prieš ultramoderniškai mechanizuotas priešų jėgas, apėjo didžiąją Barceloną ir pasitraukė į Katalonijos šiaurę, kur formuoja naują apsigynimo liniją.

Sostinės evakuacija įvyko po didelio lojalistų pasipriešinimo ties Llogregat upė ir vakar Montjuich tvirtovėse. esančiose nuo Barcelonos į pietvakarius. Fašistai, užėmę šias tvirtoves ir Tibidabe kalną, nuo kurio matosi visas Barcelonos miestas, iš visų pusių supo miestą. Lojalistų vyriausybė buvo įsakius kariuomenei ginti kiekvieną namą ir kiekvieną žemės colį. o 10,000 gerai ginkluotų kovotojų buvo prisiėmę kovoti iki mirties. bet pagaliau vyriausybė nusprendė, kad nėra vilties apginti badaujantį miestą, tad įsakė pasitraukti ir išgelbėti armiją ir tūkstančius kataloniečių nuo mirties. Tokiu būdu kataloniečių armija, susidedanti iš apie 250,000 karių, ir šimtai tūkstančių anarchistų ir sindikalistų pasitraukė 20 mylių į šiaurę, o į didingą Barceloną įžengė maurų, italų ir Ispanijos fašistų gaujos.

Pirmiausia įžygiavo generolo Yague vedami maurai, o pasukę juos italai ir kiti. Šimtai motorizuotų vienetų sugužėjo į Las Glorias Catalanas aikštę, kur juos pasitiko žmonės.

Su ginkluotais budeliais Barcelona atvyko šimtai fašistinių "teisėjų", su užduotimi nubausti į juodąjį sąrašą įrašytą vieną milijoną gyventojų. Niekas dar nežino, kas dedasi su šiuo milijonu žmonių, bet Burgos valdžia paskelbė, kad jie yra aršiausi fašistų priešai. Tad Barcelona laukia bausių skerdynių, kokių pasaulis niekad nematė. Iš dviejų milijonų žmonių, vienas milijonas žmonių paskirtas maldinimui.

Puolant Barceloną fašistams nepateko nei vienas valdininkas: visi su kariuomene pasitraukė Pabego ir vietiniai darbininkų veikėjai; į fašistų nagus palievo daugiausiai iš užimtų miestų atbėgę kairūs žmonės.

Paskutinius mūšius sekė žurnalistas Matthews sako, kad lojalistų padėtis buvus tiesiog desperatiška. Fašistai kas 10 metrų pasistatė po kanuolę. Pas juos dalyvavo šimtai italų ir vokiečių orlaivių ir motorizuotų vienetų. Nestokavo itališkų rezervų. O lojalistų kovotojai net 33 paras kovoję be jokios paimos. To pasekmėje nekurių brigados buvo palikę su 120 vyrų ir 25 šautuvais, galėjusiais per dieną išsaugoti nuo 15 iki 20 šūvių, nes šovinių stoka. Ginklų nelygybė privertė lojalistus pasitraukti iš Barcelonos ir palikti fašistiniams budeliams kovingą Katalonijos sostinę.

LONDONAS, Sausio 26. — Manchester Guardian praneša, kad prie Brenner perėjimo naziai koncentruoja kariuomenę. Ka jie ten veiks niekas nežino.

ITALIJA VEL PRADEDA MOBILIZUOTIS

ROMA, Sausio 26. — Italijos laikraščiai paskelbė, kad fašistai šaukia prie ginklo "pirmąjį atšarginių kontingentą," susidedantį iš 60,000 vyrų. Mobilizacija įvyksianti vasario 1 dieną.

Skelbdami mobilizaciją su "pirmasis kontingentas" fraze fašistai supranta, kad po pirmojo kontingento pašaukimo bus pašaukta daugiau, kas reiškia, jog po to turės prasidėti Europos kariuomenių mobilizacija.

Kodel pradėdama Italijos fašistų mobilizacija? Užsienio kanceliarijos organas Informazione Diplomatica sako, kad italai ruošiasi patikti Francijos intervenciją į Ispaniją.

AUTOMOBILIŲ UNIJOJOS ARDYTOJAS MARTIN ISMESTAS IS UNIJOJOS

WASHINGTON. — Automobilijų darbininkų unijos prezidentas Hower Martin sausio 24 dieną išmestas iš unijos už veikimą prieš unijos reikalus.

Išmetimas įvyko po to, kai pas CIO vice-prezidentus atsilankė 8 automobilijų unijos pildandiosios tarybos nariai su prašymu suvaldyti Martiną, kurs rengiasi parduoti uniją.

CIO vice-prezidentai Murray ir Hillman savo pareiškime nurodė, jog Martin saivališkai susprendavo 15 iš 24 pildandiosios tarybos narių.

Taip pat jis kaltinamas mėginimo neteisėtu būdu užgrobti unijos knygas.

Laikiniai prezidentu paskirtas R. J. Thomas. Jis su tarybos nariais reikalauš Michigano teismo atimti iš Martino užgrobtus pinigų ir knygas.

Kovo 20 įvyks speciali unijos konvencija, kuri išrinks viršininkus ir išdėrbs planus organizavimui automobilijų darbininkų.

Fašistų Mobilizacija Vel Sunervino Angliją

LONDONAS, Sausio 26. — Anglijos ministerių kabinetas vakar per tris valandas diskusavo Europoj susidariusią padėtį, kuri žada naujus sunkumus Anglijos politikieriams.

Pirmiausia anglus surūpino nauja Italijos mobilizacija ir didelė kariuomenės koncentracija Genoa ir Spezia apylinkėse. O dar labiau surūpino nazijų kariuomenės judėjimas, atitinkantis praeitos vasaros nazijų judėjimo tempui, po kurio prasidėjo mobilizacija ir puolimas ant Čekoslovakijos.

Anglijos žvalgai mato, kad Italija ir Vokietija ruošiasi nepaprastems veiksams, bet "nežino" kam, nes nesą "degančių skundų," kaip kad buvo prieš Čekoslovakijos krizį. Tačiau visur vyrąja mintis, kad Italija statys Francijai reikalavimus, o Vokietija parems.

Londono bedarbiai, Cemberlenui išvykstant į Romą, surengė demonstraciją su obalsiu "Pirmiau nuramink bedarbius." Be to, pašėpimui Cemberleno, atsinešė grabą su užrašu: "Bedarbių nuraminimui," kas reiškė, jog Cemberleno valdžia, tenkindama diktatorių reikalavimus, bedarbiams skiria tik grabą.

Herridge Ragina Kanadą Vienyti Imperiją ir Suvienytas Valstijas į Sąjungą Kovai Prieš Fašizmą

OTTAWA, Ont., Sausio 26. — W. D. Herridge, savo laiku buvęs žymus konservatas, kalbėdamas Chalmers United bažnyčioje, vyrų draugijos susirinkime ragino Kanadą imtis pareigos suvienyti Anglijos imperiją su Suvienytomis Valstijomis kovai prieš fašizmo sliūbiną.

"Pasauly šiandien siaučia biauri baisenybė," jis pareiškė, "kuri mūsų civilizaciją mindžioja po kojomis. Jos vardas fašizmas."

"Ką mes turime daryti? Jeigu fašizmas susivienyjo, demokratijos pasaulis tapgi turi vienytis. Jeigu fašizmas turi planą, demokratija turi turēt kontrplaną. Didžiausia kvaliystė manyti, jog fašizmą galima sumušti kaip nors kitaip.

"Nei viena pavieni demokratija prieš fašizmą neatsilaikys. Nei Britų imperija, nei Suvienytos Valstijos. Tik vienas dalykas pasaulyje, kurio fašizmas negalėtų nugalėti, tai Anglo-Saksų žmonių sąjunga; remiama sūny prakinišis Francijos ir kitų dar laisvų kur nors kitur.

"Bet ši sąjunga turi būti iš demokratijų, norinčių duoti savo žmonėms laisvę pavidale tikro užtikrinimo. Demokratija bus efektyvi tik tuomet, kuomet užtaisys spragą tarp turto ir neturto. Kitokia sąjunga būtų visai bereikalinga.

"Visai nėra reikalo stoti kovon prieš fašizmą, jeigu mes norime kovoti prieš fašizmą tapdami patys fašistais. Prieš fašizmą gali kovoti tik tokia de-

mokratija, kuri taikos laiku rūpinasi savo žmonių laisve ir gerove. Nes niekad pergalė kovoms napatarnaus demokratijai, jei demokratija neaparnaus savo žmonių taikos metu.

"Tai iš tokios demokratijos turi būti sudaryta Anglo-Saksų sąjunga. Tokiai sąjungai veikliausiai netektų nei kariuoti. Fašizmas iškiulo iš demokratijos grūvėsių. Jeigu demokratija atsistosis ant kojų, fašizmas neišvengiamai sumuks."

"Anglo-Saksų sąjunga būtina reikalinga," jis tęsė. "Todel pradėkime darbą Kanadoj. Juk tai mūsų darbas. Mes priklausome Britų imperijai. Mes priklausome Amerikai. Mes turime stovėti už abi. Stovėdami už abi, stovėsime už Anglo-Saksų sąjungą.

"Tai nelengvas darbas. Bet tokios sąjungos reikalas yra civilizacijos ir krikščionybės reikalas."

"Jaigu mes dabar turėtume Anglo-Saksų sąjungą," sako jis, "mes atremtume fašizmą be ginkluoto konflikto. O jeigu fašizmas pradėtų, mes jam užduotume mirtiną smūgį. Kiekvieną smūgį sutiktume dar didesniu smūgiu; maksimum jėgą sutiktume maksimum jėga. Žmonės parodytų, jog jie žvėris dar suvaldo.

"Kuomet pirmą bombą nupuls, tuomet nebebus laiko kalbėti apie vienijimąsi."

Jis baisiai kritikavo tuos, kurie fašizmo pavojaus nemato, kurie klaidžioja po nežinyse.

"Kanada niekad negalės vadovauti kūrimumi Anglo-Saksų sąjungos," jis pareiškė, "kol ji neatstos tinkamom vietom kaip tauta Britų tautų šeimoj ir Amerikoj. Kanada šiaurės Amerikoj turėtų kooperuoti su Kanada Britų imperijoj, kad nustatytų didžiųjų demokratijų politiką ir paverstų ją pamatiniu Anglo-Saksų Sąjungos planu.

"Bet kol mes galėsime tą padaryti, mes turime užaugti. Nes šiandien tikrenybėje mes nesiskaitome tauta. Mes neturime nusistatymo. Mes nemokame sukurti iškilančių problemų.

"Fašizmas grumoją imperijai. Mes nudoudame, kad tokios imperijos nėra. Fašizmas grumoją vakariniam žemynui, o mes nudoudame, kad vakarinio žemyno nėra visų. Mes tiek težinome, kiek ir Strausas."

Herridge pasakė labai ilgą kalbą ir labai teisingai išdėstė demokratijų užduotis.

Francijoj Sudužo Nazijų Bombanėšis

TARBES, Francija. Sausio 26. — Francijos Pirenėjų kalnuose, ties Arrens kaimu vakar sudužo į aukštą kalną nazijų bombanėšis. Orlaivio likučiuose rasta užsimušę penki vokiečiai, turėję vokiškus žemlapius ir kitus daiktus.

Kitas nazijų bombanėšis numetė ant Francijos teritorijos 17 bombų, bet nieko neužmušė.

Žemės Drebejimas Apgriovė Dvidešimtį Čilės Miestų ir Užmušė Apie 10,000 Žmonių

TIM BUCK KALBĖS PER RADIO IS HAMILTONO

HAMILTON, Ont. — Kanados darbininkų vadas draugas Tim Buck šį penktadienį, sausio 27, nuo 9 iki 9.30 val. vakaro kalbės iš radio stoties CHML (1010 kl.) temoje: Demokratija Pavojuje.

Kas turite radio aparatus, paklauskite. Galima girdėti Toronte ir kituose miestuose.

Rooseveltas Remia Žmonių Sveikatos Programą Iki \$850,000,000 Per Metus

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas kreipėsi į kongresą, kad rimtai ir atydziai apsvarstytų platųjį pasiūlymą dėl žmonių sveikatos gerinimo. Tą pasiūlymą padarė Tarpministerinė Komisija Derint Sveikatos ir Labdarybės Veiksnius.

Ši komisija siūlo, kad per 10 metų šalies valdžia ir valstybės valdžios bendrai išvystytų sveikatos programą iki \$850,000,000 per metus. Pusė tų lėšų būtų duodama iš šalies iždo, o su kita puse turėtų prisidėt valstijos ir miestai.

Pirmais metais galima būtų pradėt su \$50,000,000 teikimui medikalių patarnavimų žmoniems, kurie negali apsimokėt už tokius patarnavimus, o antrais metais skirt daugiau, trečiais dar daugiau ir t.t.

Už tuos pinigus būtų steigiamos ligoninės, klinikos ir kitos sveikatinės įstaigos beturčiams visoj šalyj; žymi dalis lėšų eitu naudai moterų ir kūdikių.

Prezidentas Rooseveltas, užgirdamas tokią sveikatos programą, nurodo, jog to reikalauja ne vien tieioginė žmonių gerovė, bet ir "šalies apgyvinimas." Jis sako, kad žmonės, "kuriems labiausiai reikalingi medikaliai patarnavimai," dabar neturi pinigų apmokėt už tuos patarnavimus.

Cemberlenas Pripažysta Padidines Karo Pavojų Europoje

LONDONAS. — Anglijos premieras Cemberlenas per radio pasakė kalbą, taikytą visiem gyventojam. Kalboje jis ragino visus gyventojus pasiruošti karui. Nežinas kada karas galys įvykti, bet sakė, karas visai galimas ir Anglija jo neišvengs. Premieras netiesioginiai davė suprasti, kad reikės kariuoti su Vokietija ir Italija, nes tų valstybių fašistinės valdžios, sustiprintos jo paties koncesijom, sieks didesnių grobių.

Kaip tik tuo pačiu sykiu pasakė kalbą ir Anthony Eden, buvęs užsieninis ministeris. Jisai aiškiau negu Cemberlenas kalbėjo. Eden nemikčiodamas pasakė, kad kai tik Musolinis ir Hitleris pasmaugs Ispanijos respubliką, tuoj pradės puolimą ant Anglijos imperijos, nelenkdamas ir Francijos.

SANTIAGO, Čilė. — Smarkus žemės drebejimas praco antradienio naktį baisiai sukrėtė šias pietines Čilės provincijas, sugriovė daug namų ir užmušė mažiausiai 10,000 žmonių. Kiti pranešimai teigia, kad žuvusių skaičius galimai pasieks 20,000.

Žemės drebejimas palietė keturių šimtų ilgio pajūrinę juostą, kurioje randasi Talca, Maule, Nuble, Concepcion, Baubin ir Cautin provincijos.

Daugiausiai nukentėjo pietinės Čilės sostinė, Concepcion miestas, turintis 80,000 gyventojų, kuris beveik visiškai sunaikintas. Paviršutiniai apskaitlavimai rodo, kad šiame mieste žuvo veiku tūkstančiai žmonių. Iš gražaus miesto paliko griuvėsių krūva, o po jais daugybė užgriūtų, pagalbos šaukiančių žmonių. Sugriuvus namams, griuvėsiuos prasidėjo gaisrai, tad sunku pasidarė suteikti pagalbą.

Smarkiai nukentėjo ir Chilian miestas, turintis 50,000 gyventojų. Skridęs per šį miestą lakūnas pranešė, kad galėtinai sunaikinti 144 kvartalai. Jeigu omone tuose geriausiuose kvartaluose palikę tik trys pastatai, kurie gali būt apgyventi.

Chilian mieste padėtis pasibaisėtina. Nors žemės drebejimas sutraukė telegrafo ir telefono linijas, apgadino radio stotis, bet jau gauta žinių, kad Chilian mieste sugriuvo teatras, kalėjimas, patys svarbieji pastatai, elektros stotis ir vandentiekis. Teatre tuo tarpu ėjo vaidinimas. Kiek žmonių čionai žuvo, nėra galutinai apskaitliuota, bet manoma, kad didelis skaičius.

Kitose apylinkėse irgi baisios pasekmės. Talca mieste sugriuvo apie 40 nuosimčių visų namų. Trumpai apskaitliuojama, kad žemės drebejimas palietė dvidešimt miestų ir svarbias agrikultūrinės sritis.

Žemės drebejimo pasekmėje, Čilės vyriausybė sukrėtose srietyse paskelbė apgulos stovį, suorganizavo gydytojus, šaukus, gelbėjimo ekspedicijas ir griebsi gelbėti užgriūtuosius. Tačiau gelbėjimo darbas nelengvas, nes daugelyje vietų sutrauktos visos susisiekimo priemonės. Į gelbėjimo darbą įtrauktos ir visos oro jėgos.

Jei Demokratija NEVEIKS, JĄ PAKAIS KITA SISTEMA. SAKO DOUGLAS

OTTAWA, Ont. — Kalbėdamas parlamente, CCF atstovas T. C. Douglas pareiškė, jog jei-kuo demokratija neparūpins bedarbiams darbo, tinkamų kainų už ūkininkų produktus, ją nuštums į šalį kokia nors kita valdžios forma.

Žmonės nesivienyja vien tik ant pasakymo vienytis, jis sakė. Žmonės tik tuomet vienysis, kuomet yra ant ko vienytis ir ta vienybė ką nors žada.

KASYKLOJ ZUVO 92 JAPONAI

TOKIO. — Suskaičyta jau 92 lavonai mainierų, žuvusių per eksploziją Fukuoke angliakasykloj Japonijoj.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGJOS, ISEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetį \$1.50. Viur kitur
metams \$3.50; pusmetį \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Francija ir Anglija už Savo Klaidas Turės Brangiai Užmokėti

Iš Ispanijos ateina pranešimai labai nesmagūs. Franko gaujos, remiamos Musolinio ir Hitlerio armijų ir ginklų, smarkiai varosi pirmyn. Jei tikėti, ką buržuazinė spauda praneša, tai vargiai Katalonija išsilaikys. Ir nebus jokio stebuklo, kad Katalonija neišsilaikys. Kaip spauda praneša, tai Francijos valdžia Vokietijos naziams užtikrinus, jog ji ne tik pati nieko lojalistams neduos, bet ir kitų neperleis. Jeigu lojalistai atsilaukių tokiose sąlygose, būtų tikras stebuklas. Tačiau jeigu neatsilaikys, jų pralaimėjimas bus ne vien Ispanijos pralaimėjimu, o kartu ir Francijos ir Anglijos pralaimėjimu.

Nekurie laikraščiai atvirai rašo, jog Musolinio ir Hitlerio karas Ispanijoje yra pradžia karo prieš Franciją. Turint mintyje Musolinio reikalavimus Francijos kolonijoms, tie pranešimai įgauna didelį pamatą. Jeigu Ispanijoje laimės fašistai, greitai laiku pasaulis išvys dar negirdėtą krizę.

Ar gi nekeista. Nors fašistų laimėjimas reiškia didelį pavojų Francijai, tačiau Francija ir dabar dar vis laikosi įsikibusi "nesiikišimo" politikos, kurios iniciatorium buvo Leonas Blumas, buvęs Francijos ministeris pirmininkas laike fašistų sukilimo Ispanijoje. Daladje valdžia veda Franciją į pražūtį. Jei Francijos valdžia ne atmerks akių nors paskutinėje valandoje, ateis laikas, kada ji ir jos sąjungininkė Anglija turės brangiai už tą klaidą užmokėti.

Ar Daug Jų Sugrįš?

Vasario mėnesio 3 dieną į Kanadą pribus keli šimtai Kanados savanorių, kovojusių Ispanijoje už tai, kad demokratija pasaulyje nežūtų. Keli jų tarpe bus lietuviai? Iš Kanados išvyko 8 draugai. Sugrįžo tik du. Reikia 6 dar nėra. Draugas Bolis Alksnis jau nebegrįš. Jis savo gyvybę atidavė už demokratiją. Tačiau ne visi sugrįš ir iš tų penkių, kurių žuvusių sąrašas dar nėra. Stoka žinių apie jų likimą verčia manyti, jog dauguma iš jų yra žuvę. Mes norime sulaukti jų, bet baimė spaudžia, kad reto kurio mes sulauksime. Nebent iš sugrįžusių sužinosime apie jų likimą.

Dabar, kuomet tie narsuliai sugrįžta, klausimas kyla, kaip mes juos pasitikime. Visi žinome, kad jie Ispanijoje nieko neuždirbo. Ispanijos liaudis, prispausta skurdo ir paskendusį iki kaklo kraujuose, apart karštos padėkavonės nieko kito jiems suteikti negalėjo. Jie sugrįžta be nieko. Tuo tarpu daugelio sveikata pažeista. Kitiems reikia ne tik gydytis, o ir operacijas turėti. Kas jais rūpinsis?

Mes visi žinome, jog jie vyko Ispanijon ne savo reikalais. Jie vyko Ispanijon ginti demokratijos, kurią šiandien liaudis taip brangina. Jie kovojo už visos liaudies reikalus. Todėl labai natūralu, kad krinta pareiga ant visos liaudies suteikti jiems nors tiek kad jie galėtų sugrįžti į sveikatą, kad galėtų nors užgydyti jiems padarytas žaizdas.

Teisybė, kad Kanados lietuviai jau nemažai rėmė. Bet padėtis verčia dar kartą kreiptis į jus vardan tą kovotojų, kad ateitumėt jiems į paramą ir dabar, kada jie sugrįžta iš taip didelio žygio. Mes tikimės, kad jūs dalyką suprasite ir nėra reikalo plačiau apie tai jums aiškinti arba jus prašyti. Sulyg savo išgalės paremsite, kaip ir praityje.

Duplezio Įsakymai Rodo Jo Beprotiškumą

Duplezio įsakymas išmesti iš butų komunistiniame veiksime įtariamus žmones tikrai beprotiškas. Jis reiškia reikalavimą išmesti žmones ne tik iš buto, o ir iš provincijos. Jeigu jie negali gyventi Montreale, reikia jiems negalima gyventi ir kitur. Tokio patvarkymo turbūt nėra davus nei viena valdžia, net ir fašistinėse šalyse.

Tuo pačiu sykiu toks įsakymas rodo ir Duplezio žioplumą. Jis mano, kad tokiu būdu sumažins komunistinį veikimą. Bet nieko panašaus neatsitiks. Kada Bennetas užlupo ant komunistų partijos, tuo laiku partija neturėjo nei trijų tūkstančių narių. Gi per kelis metus po to partijos narių skaičius išaugo iki 15 tūkstančių. Reikia per kelis metus partija paaugo net 12 tūkstančių. Gi nuo to laiko, kada partija atgavo teises, ji gavė vos 5 tūkstančius narių, nors šis laikotarpis nei kiek netrumpesnis.

Komunistų partija yra darbo žmonių partija. Kur darbo žmonių sąlygos blogesnės, tenai jie daugiau nepasitenkinę, daugiau kovoja, tenai greičiau auga ir komunistų partija, kaip darbo žmonių vadas. Duplezio valdomoj provincijoj žmonių sąlygos daug blogesnės, negu kur kitur, todėl ir nepasitenkinimas aštresnis. O to rezultate auga ir komunistų skaičius. Reakcija to augimo nesulaikys, jei nepagerins žmonių būvio. Ko ji gali atsiekti, tai priversti slaptai veikti.

Teisybė, kur labai žiauri reakcija, kaip partija, taip ir kitos revoliucinės organizacijos nebūna tokios skaitlingos, nes netaip lengva jas surasti, o kita — daugelį sukūša į kalėjimus. Kiti žinoma, ir pabijo. Bet bendrai paėmus, nepasitenkinimas, nusistatymas prieš valdžią nemazėja, o didėja. Vokietijoj ir Italijoj komunistinis judėjimas buvo sukrėstas, nes jis buvo užkluptas ir daug jo veikėjų įkalinta bei išuždyta, bet pamažu atsigauna ir stiprėja. Jis išmoka veikti prie esamų sąlygų ir dabar naziams ji paimti daug sunkiau. Pamatysite, ateis laikas, kada jis fašizmą susprogdins.

Tas, žinoma, nereikia, jog dabar nereikia kovoti. Juk prie demokratinės tvarkos visas darbas daug lengvesnis. Kiekviena iškovota teisė turi būti ginama. Daug geriau neduoti fašizmui įsigalėti, negu paskui grumtis su juo, kad jis susprogdintų.

Yra žmonių, kurie dalykus sprendžia labai vienpusiškai. Jeigu kur kas nepavyksta, tai įsivaizdina, kad jau viskas prapuolė. Štai pavyzdys:

Kuomet Čekoslovakija buvo sudraskyta ir paversta nazių įrankiu, daugelis pradėjo įsivaizdinti, jog demokratijai užduotas toks smūgis, nuo kurio ji nebeatsigauna. Tačiau gi tuo pačiu laiku demokratija laimėjo Čilėj, Kuboj ir kitur. Meksika taip pat fašistinį sukilimą nuslopino.

Kaip atrodo, tai Čemberlenas ne visur vienodą "nurašinimo" politiką naudoja. Kai diktatoriams, tai atiduoda ištais šalis, o kai bedarbiams, tai nenori duoti nei pašalpos. Atvaizde matome Londono policiją lamdant bedarbių laike demonstracijos prie valdžios rūmų.

APŽVALGA

Lietuvos Valdžia Atsisako Nuo Koalicijos Minties

Trimitė telpa Lietuvos vyriausybės pareiškimas, išleistas gruodžio 23 dieną, kuriame, tarp kita ko, vyriausybė sako:

"Šiandien ne toks laikas, kad Lietuva galėtų žaisti koalicijų žaismą, nuo kurio yra atsiskakę visi mūsų kaimynai. Tačiau, atsisakydama nuo koalicijos minties, vyriausybė, kaip jau nurodė Respublikos Prezidentas, trokšta tautos konsolidacijos ir į valstybinį darbą kviečia ir kvies visus tam darbiu tinkamai pasiruošusius žmones, be jokių srovininių skirtumų."

Tai labai aiškus vyriausybės atsakymas, jog ji prieš lietuvių tautai susiaurinti balsavimo teises, panaikinti įstatymavystės įstaigas, sudaryti nacionalinę valdžią Orlawoj iš biznierių, sako, kad jie veikia demokratijos naudai. Teisybė, jie kalba apie demokratiją, bet jų politika siekia demokratijos susilpninimo ir visiško sunaikinimo."

Paskutiniu laiku vienu tokiu "demokratijos" čempionu pasirodė reakcimo laikraščio Globe and Mail leidėjas McGullagh. Jis per radio sūkia, jog jam norisi apginti demokratiją, bet tuo pačiu laiku jis reikalauja panaikinti provinciales valdžias, atimti bieduomenai balsavimo teises, nes bieduomenė balsuojanti už komunistus.

Tokių ponų yra ir socialistų tarpe. Jie sūkia už gnyimą demokratijos, bet liepia kovoti ne prieš fašistus, o prieš komunistus, prieš liaudies frontą ir t.t. Šitie ponai irgi tik kalba apie demokratiją, o jų darbai naikina ją.

Kaip visos Lietuvos, taip ir užsienio lietuviai, beabejones, yra pasirengę ginti Lietuvą nuo priešų, bet tokiu keliu einant prie vienybės, konsolidacijos, lietuvių jėgos žymiai nukentės ir atspyrimas išlaukiamam priešui bus daug mažesnis.

Sako Neapsimoka ir Skaityti

Kadangi Naujienos laidžiamos Čikagoj, kur išeina ir Vilnis, tai vilniečiams tenka dažniau su jomis susidurti. Tačiau, kaip L. Pruseika pažymi, Naujienos palikusios visai nebejudamos ir nebevertos skaityti. L. Pruseika rašo:

"Naujienų editorialinis ir apžvalginis puslapis pasidarė neskaitytinas. Ponų redaktorių, apnyko psichopatologija, ar visiškai susenėjimas. Tas

save išsieikvojes žmogus vadojasi vienatiumi tikslu: fašistiniu įėjimu paskudint bolševikus. Jis perėjo visas ribas."

Ištikro, Naujienos su savo atakomis ant komunistų visai susmuko. Argumentuoti su jomis ar jos korespondentais, ypatinai kanadietiški korespondentais, nėra vertės.

Ir Jie "Gina Demokratiją"

Sausio 24 dienos Toronto Daily Star — žurnalas kvituoja tuos, kurie net sunaikinti demokratiją atimant iš žmonių balsavimo teises, padarant provincinius parlamentus ir t.t. Ant galo padaro tokią pastabą:

"Ar ne keista, tie, kurie nori susiaurinti balsavimo teises, panaikinti įstatymavystės įstaigas, sudaryti nacionalinę valdžią Orlawoj iš biznierių, sako, kad jie veikia demokratijos naudai. Teisybė, jie kalba apie demokratiją, bet jų politika siekia demokratijos susilpninimo ir visiško sunaikinimo."

Paskutiniu laiku vienu tokiu "demokratijos" čempionu pasirodė reakcimo laikraščio Globe and Mail leidėjas McGullagh. Jis per radio sūkia, jog jam norisi apginti demokratiją, bet tuo pačiu laiku jis reikalauja panaikinti provinciales valdžias, atimti bieduomenai balsavimo teises, nes bieduomenė balsuojanti už komunistus.

Tokių ponų yra ir socialistų tarpe. Jie sūkia už gnyimą demokratijos, bet liepia kovoti ne prieš fašistus, o prieš komunistus, prieš liaudies frontą ir t.t. Šitie ponai irgi tik kalba apie demokratiją, o jų darbai naikina ją.

Kaip visos Lietuvos, taip ir užsienio lietuviai, beabejones, yra pasirengę ginti Lietuvą nuo priešų, bet tokiu keliu einant prie vienybės, konsolidacijos, lietuvių jėgos žymiai nukentės ir atspyrimas išlaukiamam priešui bus daug mažesnis.

Vilnis paduoda Vilniaus laikraščiuose tilpusią Vilniaus lenkų demokratų deklaraciją lietuvių teisių reikalui. Štai ta deklaracija:

"Mes, Demokratų klubas Vilniuje ir lietuvių visuomenės atstovų grupė, apsvarstę dabartinę lietuvių gyventojų padėtį Lenkijos respublikos ribose, vieninai pripažystame teisingą ir būtina:

"1. Užtikrinti lietuvių gyventojams Lenkijos respublikoje mokymo laisvę savo žemesnėse ir vidurinėse mokyklose;

"2. Stepono Batoro universitetė Vilniuj įsteigti lietuvių filologijos katedrą;

"3. Užtikrinti lietuvių gy-

ventojams laisvę burtis į politinio, kultūrinio, švietimo, mokšinio ir ūkio pobūdžio organizacijas;

"4. Nevaržomai teikti lietuviams darbo ir vietų valstybinėse ir savivaldybinėse įstaigose ir institucijose;

"5. Lygiai traktuoti (žiūrėti) lietuvių gyventojų reikalus vykdam žemės reformą, taip pat faktinai neapriboti lietuviams įsigyti miestuose ir kaimuose nejudomybių.

"Šiuos reikalavimus mes iškeliamo būdami giliai įsitikinę, kad jie turi patenkinti nenuginčijamus ir teisėtus lietuvių gyventojų reikalus mūsų krašte."

Ši deklaracija aiškiai parodo, kad kaip lietuvių, taip ir kitų tautų reikalai Lenkijoj būtų daug geriau patenkinti, jeigu Lenkijoj būtų demokratinė valdžia. Jeigu Lenkijoj ir Lietuvoj būtų demokratinės valdžios, Vilniaus klausimas taipgi rįstųsi daug geriau.

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

Klausimas: — Aš ruošose ir malūnuose išdirbau virš dešimties metų. To rezultate, gavau silicosis. Aš dėjuo pastangas gauti kompensaciją iš Workmen's Compensation Boardo kaip negalintis dirbti dėl viršų minėtų priežasčių, bet negalėjau gauti.

(a) Ar aš galiu gauti kompensaciją?

(b) Jeigu ne, tai ar aš galiu traukti atsakomybėn mainų kompaniją?

J. H. Sudbury, Ont.

Atsakymas: — Workmen's Compensation Act nusako, kad kuomet darbininkas suserga įdustrine liga, ir dėlto negali gauti pilną algą tame pačiame darbe, kurį bedirbant susirgo, jis turi teisę gauti kompensaciją kaip kad susižeidęs per nelaimingą atsitikimą. Tas pats aktas taipgi nusako, kad darbininkas negalės gauti kompensacijos susirges silicosis liga, jeigu jis nebus išdirbęs Ontarijoj prieš silicosis dulkių bent penkis metus prieš susirgimą. Jeigu jūs išdirbote prieš silicosis dulkių mažiau penkių metų ir nuo jų susirgote, jūs turėtumėte kompensaciją gauti.

Jeigu mainų kompanija yra po Workmen's Compensation Actu, jūs jos traukti atsakomybėn negalite.

Klausimas: — Bedirbdamas mainose nuolaužiau kojos pirštą. Kompensacijos Board gydytojui patariant, pirštas buvo nupiautas. Išbuvęs ligoninėje per tam tikrą laiką, sugrįžau prie darbo. Truputį padirbėjus buvau iš-

metas iš darbo visai. Ar aš galiu traukti atsakomybėn mainų kompaniją ir reikalauti atlyginimo už nulaužtą pirštą?

Nelson, B. C.

Atsakymas: — Jūs neturite teisės traukti atsakomybėn mainų kompaniją, nes jūs turite teisę gauti kompensaciją sulyg Workmen's Compensation Acto. Gavęs kompensaciją dabar neturite teisės kabintis nei prie kompanijos nei prie Kompensacijos Boardo. Jeigu jūs manote, kad negavote tinkamo atlyginimo, iš Kompensacijos Boardo, galite prašyti jūsų reikalą dar kartą peržiūrėti.

Kaip Eina Liaudies Balso Vajus

Paskutinė vajuos atskaita tilps ateinančio penktadienio Liaudies Balso laidoje. Todėl prašome visų vajininkų ir remėjų iki 1 d. vasario gražinti visas aukų blankas su surinktomis aukomis (bei tuščias, kurių nebuvo galimybės gauti aukų) ir priduoti visus naujus bei atnaujintus skaitytojus. Vėliau priduoti nebus skaitomi į vajuos kvotą.

Per šią savaitę tvirčiausias vajininkų veikimas pasirodė Toronte. Matomai torontiečiai vajininkai nemano pasiduoti kitoms kolonijoms. Drg S. Sabaliauskas tvirtai tebeleiko savo pirmąją vietą. Gi draugas Žilinskas baigia atgauti antrąją vietą, kurią tik per vieną punktą tebeleiko draugas Vilkis, montrealietis. Toronte vajininkai tvirtu žingsniu pažengę pirmyn. Kas žin kas atsitiko su Montreale? Ar jie nieko neturi, ar nesusėję jo laiku priduoti savo darbo rezultatų? Jų pasijudinimas visai nepavojingas pirmiesiems vajininkams.

Bet draugas Vilkis žadėjo torontiečiams nepasiduoti. Na, ateinančią savaitę pamatysim, kuris iš jų išeis laimėtojas.

Dabar vajininkai stovi sekančiai:

Pavardė	Punktai
Sabaliauskas S., Toronto	329
Vilkis E., Montreal	255
Žilinskas V., Toronto	254
Bernotienė L., Montreal	170
Astrauskienė T., Montreal	146
Zaleskienė P., Edmonton	136
Brazdžius J., Sudbury	116
Jokubaitis D., S. R. Falls	108
Deedas M., Red Lake	108
Braus R., Rochester	103
Ilekis S., Cent. Pat.	90
Morkūnas J., Pinto	72
Balašis D., Rodney	72
Liaudies Balso rėstinė	55

mesas iš darbo visai. Ar aš galiu traukti atsakomybėn mainų kompaniją ir reikalauti atlyginimo už nulaužtą pirštą?

F. C.

Atsakymas: — Jūs neturite teisės traukti atsakomybėn mainų kompaniją, nes jūs turite teisę gauti kompensaciją sulyg Workmen's Compensation Acto. Gavęs kompensaciją dabar neturite teisės kabintis nei prie kompanijos nei prie Kompensacijos Boardo. Jeigu jūs manote, kad negavote tinkamo atlyginimo, iš Kompensacijos Boardo, galite prašyti jūsų reikalą dar kartą peržiūrėti.

Nelson, B. C.

Atsakymas: — Jūs neturite teisės traukti atsakomybėn mainų kompaniją, nes jūs turite teisę gauti kompensaciją sulyg Workmen's Compensation Acto. Gavęs kompensaciją dabar neturite teisės kabintis nei prie kompanijos nei prie Kompensacijos Boardo. Jeigu jūs manote, kad negavote tinkamo atlyginimo, iš Kompensacijos Boardo, galite prašyti jūsų reikalą dar kartą peržiūrėti.

Nelson, B. C.

Atsakymas: — Jūs neturite teisės traukti atsakomybėn mainų kompaniją, nes jūs turite teisę gauti kompensaciją sulyg Workmen's Compensation Acto. Gavęs kompensaciją dabar neturite teisės kabintis nei prie kompanijos nei prie Kompensacijos Boardo. Jeigu jūs manote, kad negavote tinkamo atlyginimo, iš Kompensacijos Boardo, galite prašyti jūsų reikalą dar kartą peržiūrėti.

Nelson, B. C.

Zuikis P., Timmins	51
Bunkus F., Montreal	53
Gaven P., Lethbridge	48
Adams F., Chicago	42
Steponavičienė P., Winnipeg	36
Baltulis S., Weston	33
Hamiltonietis, Hamilton	30
Klinga R., Westree	30
Maigis Al., Toronto	27
Kavalūnas K., New Westm.	24
Mačiulaitis J., Montreal	21
Garnelienė B., Montreal	20
Geraldtonietis, Geraldton	20
47 turi mažiau kaip po 20 punktų.	

Pagal rajonus kvotos stovi sekančiai:

Rajonas	Aukų	Kvota	Sukelta
I Rajonas	Aukų \$300	75	\$379.20
Naujų skait.	75	36	
II Rajon.	Aukų \$400	70	\$611.17
Naujų skait.	70	60	
III Rajon.	Aukų \$200	20	\$283.39
Naujų skait.	20	13	
IV Rajon.	Aukų \$100	15	\$116.41
Naujų skait.	15	20	

Viso: Aukų \$1,000 \$1,389.17
Naujų skait. 180 129

Bendrai žvelgiant į vajuos, atrodo, kad piniginė kvota liks išpildyta 150%, nors ne visos kolonijos tokį nuosimtį pasiekė. Yra rimtas reikalas tą kvotą nuosimtį atsiekti ir todėl kur dar galima reikia dėti paskutines pastangas, kad kuo didesnę paramą sukeltų.

Taipgi naujų skaitytojų ir atnaujinimų gavime galima dar visose kolonijose pasidaruoti. Tam darbai reikia ruošti. Kad būtų galima ji tęsti per visą laiką, nors vajuos bus pasibaigęs.

Daugelis skaitytojų buvo su prenumeratų atnaujinimu nusišvelėję ir todėl nors dabar atsinaujina, bet jų prenumeratos vėl greitai pasibaigs. Reikia tokiems skaitytojams tą paaiškinti ir nurodyti kurio numerio jų prenumerata buvo pasibaigusi ir kad jie žinotų, kad atsinaujinimas priskaitomas į užvilktą laiką.

Administracija

NAUJAS TLKLA

1 JAU SUSITVARKE

TORONTO, Ont. — Pereitą antradienį įvyko senų ir naujų Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atstiegti narių susirinkimas, kuriame buvo pasiskirstyta pareigos.

Pirminku pasiliko draugas Z. Janauskas. Sekretorium išrinktas draugas Ramanauskas. Įdminku — Vilkelienė.

Taipgi buvo išrinkta parengimų komisija. Į komisiją įeina Linartienė, Laurusevičienė ir Morkūnas.

Draugas Vitkus išrinktas į kontrolės komisiją. Kiti du bus išrinkti vėliau, kai bus perrinkti atstovai visose draugijose.

Naujas komitetas diskutavo 16 vasario paminėjimo klausimą ir nutarė rengtis kad ši lietuvių šventė būtų apvalkščiota daug iškilmingiau, negu kitais metais. Taipgi nutarta užkviesti prisidėti ir SLA kuopą. Apie tolimesni prisirengimą komitetas praneš vėliau.

Linkiu naujam komitetui gero pasisekimo taip kilnuose darbuose. Taipgi kviečiu visus torontiečius remti šį komitetą, kaip rėmėt pereinatis metais.

A. Ylienė
Buvusi sekretorė

Mes Jaunuoliai

Mes jaunuoliai, mes veikėjai. Ką sumanome tik naujo. Tą atsiekiame ir greit. Kas mums kelia gal pastoti, Kai mes norime žygiuoti, Ir neleist mums ten eit?

Visas mūsų kūno kraujas Šiam pasauly yra naujas, O jėga labai didi. Mes dainuojam naują dainą, Josios aidas plaukia, eina. — Ei pasauli, ar girdi?!

Mums naktis visai nebaisi; Nors šmeklų čia prisiveisė, Bet jau joms tuoj bus gana. Užsidedę rausva šviesa, Mes į laimę tiltą tiesiam, Tuoj prašvis jau ir diena.

Ei pasauli! Mes jaunuoliai, Mūs didi ir narsūs šuoliai — Tuoj tu mūsų turi būt. Kas mėgins ant kelio stoti Laisvėn veržtis ir kovėt, Tas nuo mūsų turės žūt.

P. Almis

Lietuvoje

KLAIPĖDOJ LIKVIDUOJAMOS ŽYDŲ FIRMOS

Klaipėda. — Paskutinėmis savaitėmis pradėjo likviduoti daugelis žydų firmų, krautuvų. Žydai pardavė savo firmas vokiečiams arba lietuviams, o patys išsikėlė į D. Lietuvą arba net į užsienį.

Tenka patirti, kad nuo Naujų metų likviduosios Komercijos ir kredito bankas, kurio direktorium yra Konikovas. Daugelis krautuvų savininkų pardavė savo krautuves, o Feinbergai ruošiasi parduoti savo didžiulį tekstilės fabriką.

UZDRAUDĖ IVEŽTI ĮVAIRIŲ DAIKTŲ

Kaunas. — Sausio 5 d. paskelbtas įvežamųjų prekių muitų tarifo pakeitimas, kuriuo remiantis draudžiama iš užsienio į Lietuvą įvežti: šaunamuosius ginklus, sviedinius, šovinius, sprogstamąją medžiagą, lošiamąsias kortas, lazdas su kinžalais, špagomis ir kt. paslėptais ginklais, pornografinius ir želdžiančius religinius ir dopovinius jausmus daiktus, etikietus, kamščius, butelius ir kitus pakavimo daiktus su užrašais arba užsienio fabriku atvaizdais, firmų ženklais ir klemais, jeigu įvežami be prekių, kukelvanų (žuvų nuodus), rūkomąjį opumą, svetimų kraštų loterijos bilietus, kakao lukštus ir dektukus.

VILNIUJE LIKVIDUOJAMA PASKUTINE LIETUVIŲ MOKYKLA

Vilnius. — Neseniai sukako 10 metų, kai Vilniuje veikė Lietuvos švietimo Kultūros draugijos privatinė pradžios mokykla. Jau keleri metai ji yra vienintelė lietuvių mokykla Vilniuje. Kitos privatinės mokyklos Vilniaus lietuviai neturi.

Prieš šventes "Kultūros" draugijos valdyba gavo Vilniaus mokyklų kuratoriaus pranešimą, kad nuo šių metų rugpjūčio 31 d. ta mokykla Vilniuje bus uždaryta. Mokyklos likvidavimo priežastys yra nurodomos šios: netinkamas butas, per mažą pagalbinių priemonių ir esą "Kultūros" draugija neišaiškinau iš kur ji imasi lėšų išlaikymui mokyklos.

TURĖS PRISIRISTI ŠUNIS IR KATĖS

Kaunas. — Ligšiol su palaidais ir valkatomis šunimis buvo kovojama tik miestuose, o kaimuose šunės turėjo pilną laisvę, bet dabar paskelbtas Veterinarijos įstatymo pakeitimas, kuriuo remiantis bus įsakyta naikinti visus palaidus šunis ir kates tose vietose, kur žemės ūkio ministerio bus įsakyta tuos gyvulius laikyti uždarytus arba prižiūstus.

UŽ TAI, KAD NESUTIKO BŪTI ŽMONA — NUSOVĖ

Kaunas. — Sausio 4 d. Kauno apygardos teismas sprendė mažesnio ūkininko Jono Masionio iš Raudondvario valsciaus baudžiamąją bylą.

Kaltinamasis 26 metų amžiaus, paniures, visai mažai kalbantis ir nepaprastai atkaklus. Praėjusią vasarą Masionis susipažino su Romainių dvaro darbininke, kasandžia bulves, Petre Naseckaitė, kuri jaunam ūkininkui labai kritus į akį. Jis pradėjo prie merginos meilintis, paskui ją sčioti, o vėliau reikalauti būti jo žmona.

Kadangi Naseckaitė nesutiko geruoliu už Masionio tekėti, nemylėjo jo, tai jis pradėjo merginai grasinti mirtimi. Sako, jeigu tu už mane neteksi, tai vis tiek negyvensi — aš tave nušausiu ir pats nusišausiu.

Mergina visai atsikalbinėjo, sakėsi iš viso dar greit netekėsianti, širdy meilės nėsą, bet Masionis neatleido; vestuvės arba laidotuvis!

Ir vieną spalio mėnesio dieną Naseckaitė grįžtant iš lauko namo, Masionis prisikabino prie jos ir, negavęs sutikimo, kad Naseckaitė bus jo žmona, mirtinai ją peršovė. Nelaimingoji mergina, atvežta Kauno miesto ligoninė, rytojauš dieną nuo žaizdų mirė.

Teismo posėdy kaltinamasis Masionis į klausimus neatsakė, nors kaltu prisipažino. Apie nužudymo aplinkybes, priežastis, apie savo santykius su velione jis nieko nesako. Bet ištikrųjų santykių nė nebuvo, nes neseniai buvo susipažinę.

Tiesiog keistas kaltinamojo įžulumas: su mergina visai ne-

draugavo, apie meilę ir kalbes nebuvo, bet tiesiog atkišęs revolverį pradėjo reikalauti tekėti už jo! Paprastai, tokios rūšies nužudymai pasitaiko, kai viena pusė esti suvilota, apgauta, karšta meilė išjara. Šiuo atveju ty motyvų visai nebuvo, bet žiauriai ir žūliai kaltinamasis surado savo auką.

Apygardos teismas jam nepriėmė jokių švelninančių aplinkybių, nei pasigailėjimo, bet nubaudė aštuoneriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

VARGAS SU MISKU

Zapyškis. — Gruodžio 29 d. Lekėčiuose įvyko Kuro girininkijos viešos miško varžytinės. Pirkėjų buvo privažiavę iš keleto valscių. Iš toliau atvažiuavusieji grįžo visai miško nenusipirkę, nes už mišką buvo įvaržoma 3 kartus virš taksos. Į tas varžytines buvo atvažiuavę daug biznierių iš Vilkijos, kurie ūkininkams įvarė labai aukštas kainas ir prisipirko kiek kuris norėjo. Darbininkai važiuoja tai vienu, tai kitu, norėdami gauti kiek pigiau nusipirkti miško kūrį, bet dėl jo brangumo neįperka ir gyvena su šeimomis mažai kurentose virtuvėse.

Kai kurių ūkininkų trobesiai pūva ir būtina reikalingi remontuoti, bet neįstengdami tam reikalui nusipirkti miško, trobesių netaiso ir viskas smunka. Dėl brangumo negalėdami nusipirkti kūrui geresnių malkų, ūkininkai perka iškastus medžių kelmus mokėdami, jei neįvaržo, už metrą puspenkto lito, bet kartais įsivaržo iki 6-8 litų.

DVARININKAI LAUKIA ATLYGINIMO

Kaunas. — Daugelis dvarininkų yra padavę žemės ūkio ministerijai prašymus, reikalaudami atlyginti už nusavintus miškus ar žemes. Tokių reikalavimų žemės ūkio ministerijai esą pareikšta per de milijonus litų.

Nuo praėjusių metų birželio mėnesio dvarininkams atlyginimų nemokama, nes paskirti apie 600 tūkstančių litų buvo išmokėti.

Atlyginti mišku irgi susilaikoma. Tai buvo laukiama, kol bus paskelbtas 1939 metų valstybės biudžetas.

Žemės ūkio ministerija prašė į biudžetą įtraukti porą milijonų litų dvarininkams atlyginti, bet seimo biudžeto komisija įtraukus tik vieną milijoną litų. To milijono dvarininkai labai laukia.

Kaip SUTIKO NAUJUOSIUS METUS

Kaunas. — Kaune Naujų metų sutikimas šiemet praėjo gana rimtai.

Šeštadienį dielės apyvaratas darė alkoholinių gėrimų parduotuvės, dėl to mieste buvo matyti daug neblivių žmonių. Pasitaisė nesuspėjusių ir muštynių.

Naujų metų dieną smarkios muštynės buvo Mateikos, Gedimino ir Ukmergės plente. Kai kurie tų muštynių dalyviai atsidūrė ligoninė.

Linkuvos kaime, netoli Kauno, Naujus metus sutinkant moterys panorėjo pašaudyti ir besaudant vieną antrą peršovė ir sunkiai sužalojo, Sužalotoji paguldyta ligoninė.

Vandžiogaloje Naujų metų išvakarėse buvo vakaruskos. Du jaunuoliai smarkiai susikivirčio dėl merginų ir Mečius Montvilas peiliu nudūrė Joną Kšivicką. Kšivickas tuojau mirė, o Montvilas areštuotas.

Kai kuriose Kauno smulkėse dar buvo smulkių vagysčių ir muštynių. Gatvėse buvo daug girtų; kai kas kojų nepavilkio, ir vienas kitas "išėjosi" gatvėje.

Iš VILNIAUS KRASTO SAVIVALDYBIŲ RINKIMŲ

Vilnius. — Rinkimai į seniūnijų tarybas jau praėjo. Vienur lietuvių valstiečiai su valsciaus viršininkais sudarė bendrus sąrašus, kitur atskirus. Administracinė valdžia, kiek įstengdama, trukdė lietuvių pastangas. Daugelyje vietų lietuviški sąrašai paneigti. Pavyzdžiui, Melagėnų valsčiuje iš 19 seniūnijų — 3 seniūnijose lietuviški sąrašai nepatvirtinti. Šį dalyką lietuvių apskundė šventėnių storsčiai, o jei tas nieko negelbės — skųsis toliau. 14 seniūnijų sudaryti bendri sąrašai, o 5 seniūnijų lietuvių ejo savo sąrašais. Bernotų seniūnijoje lietuvių išrinko 13 tarybininkų, o valsciaus sąraše gavo — 3; Gilutų seniūnijoje lietuvių išrinko 10 tarybininkų, o valsciuje — 6; Buckinų seniūnijoje lietuvių išrinko 10 tarybininkų, o valsciuje — 6; Kamaravo seniūnijoje lietuvių išrinko 6 tarybininkus ir valsciuje — 6. Lieponių seniūnijoje lietuvių iš 12 tarybininkų išrinko 8.

Būdinga, kad tose vietose, kur lietuvių eina savo sąrašu, bušietujų procentas siekia 89 nušimčių.

KIEK KARTŲ PEREITAI METAIS DEGĖ KAUNAS

Kaunas. — Nors ir labai stengiamasi gaisrų saugotis, tačiau ir prie didžiausių pastangų Kaunas gaisrams neatsparus — per 1938 metus Kaune buvo 184 gaisrai. Dageis turtas buvo apdraustas 7,353,090 litų sumai, o nuo gaisrų nukentėję savininkai pareiškė 1,132,130 litų nuostolių. Didžiausias Kaune gaisras buvo gegužės 25 d., kai Vilijampolėje sudegė viena stambi lentpiuvė. Jos savininkui padaryta apie 800,000 litų nuostolių. Turtas buvo neapdraustas.

Dažniausia gaisrai kyla dėl neatsargumo su ugnimi. Tokių gaisrų per 1938 m. buvo 53, o del blogos statybos ir netinkamų krosnių — 29, neišaiškintų gaisrų buvo 31. Nemažai gaisrų Kaune sukelia visokios šventių iškylos. Gaisrų buvo ir per praejusius kūčias ir per abi šventių dienas, o kaip gaisrininkai pareiškė, kai išdžius kalėdinės eglutės, tai dar suliepsnos ne vienas namas. Daugiausia gaisrų buvo per rugpjūčio mėnesį, o mažiausia — liepos.

Kovai su gaisrais miesto savivaldybė išlaiko 72 apmokamus gaisrininkus, turi 8 mašinas, bet, turi gaisrinės skyrių šaunčiuose. Savivaldybės gaisrininkai nemažais talkininkais yra miesto savanorių gaisrininkų draugija su savo skyriumi Vilijampolėje, geležingiečių ir kariuomenės gaisrininkai. Visos šios pajėgos gali kovoti su visokio dydžio gaisrais.

RAMIAI PRAEJO KALEDŲ ŠVENTĖS

Vilkaviškis. — Šiemet Kalėdų šventės praėjo lūdnokai, visai nebuvo jaučiama šventės nuotikos. Mažai kur degė eglutė, šykštus buvo dainavimas. Ir policija darbo turėjo mažą: girtų ir triukšmaujančių, kaip kitais metais, veik nesimatė. Nereikia iš to daryti išvadų, jog piliečiai sukurto. Anaipol. Tiesa, laikraščių, skaitytųjų skaičius žymiai padidėjęs. Greičiausia todėl, kad dabartinis gyvenimo momentas verčia domėtis politiniais įvykiais ne tik ramų ir sotų miestelėnų, bet taip pat ir vargantį smulkų valstietį ir net bedarbį, kuris dažnai velniau: verčiau likti puskalkanis, negu būti be informacijų.

Organizacijos taip pat kažkodėl per šventes su žmoniškėmis pramogomis nepasirodė: teko tenkintis gastroliuojančių "balaganu."

Bette Davis, populiari Hollywoodo artistė, kuri taipgi už nutraukimą ryšių su nazių Vokietija.

LENKHOJ UZPIRKO RETŲ ŽUVŲ

Kaunas. — Miškų departamentas buvo komandiravęs savo tarnautoją Kieselį į Lenkiją susipažinti su žuvų ūkiu Lenkijoje. Kieselius, lankydamasis Lenkijoje, ten nupirko šėsis tūkstančius retų žuvų, kurios bus atgabentos į Lietuvą ir suleitos į Daugų ežerą, netoli Bukaučiškės dvaro.

GRAFO TISKEVICIAUS LIČTAI

Kaunas. — Grafas Tiskevičius, iš Žemės ūkio ministerijos atgavęs prie Biržų esančio Astravo dvaro centro parką, V. D. muziejui dovanavo prie rūmų buvusius du metalinius didelius liūtus. Liūtai į Kauną jau pagabenti ir pastatyti prie didžiųjų muziejaus durų. Apie tuos liūtus Biržų apylinkių gyventojai ir buvę to dvaro darbininkai pasakoja daug legendų, kaip jie sunkiai iš Rusijos arkliais buvę atgabenti į Biržus ir kita.

Prieš trisdešimt metų Astravo dvaro rūmai žibėjo išpuošti brangiais veidrodžiais, sienas puošė turtingos gisbo figūros, grindys švitėjo brangiais parketais, rūsiuose išėjosi ažuolinės vyno statinės. Dabar viskas liko tik pasakos ir prisiminimas. Vietname rūmų priestate gyvena nebloginai įsitaisęs sargas.

Francijos kolonijos Tunisijos raiteliai arabai laike Daladje atsilankymo demonstruoja savo išsilavinimą kovoti.

lankstus kūnas. Tinei buvo gerai matoma juoda galva ir tamsi nugarą besimaudancio. Jis prunkšcia, kaip jūrų vėplys, rėžia vandens trumpais mastais, vartosi, neriasi ir ant galo, pavargęs, apsisvercią aukštiešnikas, išplėčia rankas ir biskutį susiričia.

Tonė paleido sakas: "Juk taip daryti nepadoru," juokingai pamanė ji ir ėmėsi už skaitymo.

Isigilinus į knygą, kurią davė jai Leščinskis, Tonė nepastebėjo, kaip kažin kas perlipa per granitinę kaurbrą, skiriančią daug nuo kranto, ir tiksliai kada ant knygos, iš po lipančių kojų nukrito akmenukas, pakėlė galvą ir pamatė stovintį dauboje Pavką Korėginą. Jis stovėjo nustebes netikėtu susitikimu ir rūšėsi eiti.

"Tad jis čionais dabar ką tik maudėsi," dasiprotėjo Tonė, pažūrėjus į Pavkos šlapius plaukus.

— Ką, išgaidinau aš jus? Nežinojau, kad jūs čionais — Ir tą prakalbėjęs, Pavka ėmėsi už kranto lipi lauk. Jis taip pat pažino Tonę.

— Jūs man netrukdot. Jeigu norite, galim ir pasikalbėti apie ką nors.

Pavka su didele nuostaba pažūrėjo į Tonę.

— Apie ką aš su jumis kalbėsiu? Tonė nusišypojo.

— Na, ko jūs stovite? Galit sėstis štai čionais, — ir ji parodė į akmenį. — Pasakyk, pirmiausiai, kaip jus vadina?

— Aš Pavka Korėginas.

— O mane vadina Tone. Štai mes ir susipažinom.

Pavka susimaisęs gniauzė, lamdė savo kepurę.

— Taip, jus vadina Pavka? — pertraukė

tylą Tonę. — O del ko Pavka? Tai negražiai skamba, geriau Povilu. Aš jus taip ir vadinsiu. O jūs čionais ko lankotės... — norėjo pasakyti: maudytis, bet nenorėdama atidengti, kad matė ji besimaudantį, dadėjo: — pasivaikščioti?

— Ne, nelabai dažnai, kuomet pasitaiko liuso laiko, — atsakė Povilas.

— O jūs kur nors dirbate? — klausinėjo Tonė.

— Elektros stotyje už pečkuri.

— Pasakykite, kur jūs išmokot taip specialiai muštis? — staigiai pastatė jam netikėtą klausimą Tonė.

— O jums kas apeina apie mano muštis? — nepatenkinamai atsakė Povilas.

— Jūs nepykkit, Korėginai, — prakalbėjo Tonė, jausdama, kad Povilas neugandė dintas jos klausimu. — Mane tas labai įdomauja. Ot tas tai buvo bent smūgis! Negalima mušti taip begalestingai. — ir ji nusi-kvatojo.

— O jums ką, gaila? — paklausė Povilas.

— Ne, visai negaila, atbulai, Sucharka gavo pagal savo užsipelnijimą. O man ta scena padarė daug malonumo. Sako, kad jūs tankiai pėsatės.

— Kas sako? — įsitempė Povilas.

— Nagi Viktoras Leščinskis pasakoja, kad jūs esate profesionalis peštukas.

— Povilas paraudo iš pykčio.

— Viktoras, baltarankis kalės vaikas. Tegū pasako ašiu, kad jam tada nepapuolė. Aš girdėjau, kaip jis apie mane kalbėjo, tik-tai nesinorėjo susiterštū rankas.

— Kodėl jūs taip koliojatės, Povilai? Tai negražu, — perkirto ji Tons.

Povilas nutilo.

"Kokiems galams aš su ta keistuole pradėjau kalbėtis? Ji juk jau komanduoja mane: tai jai 'Pavka' vardas nepatinka, tai nesikoliot," galvojo jis.

— Kodėl jūs taip pykstat ant Leščinskio? — klausė jo Tonė.

— Mergina kelnėse, poniškas sūnelis. Mano ranka niežiū tokius pamačius: skriausti, išniekinti; del to, kad jis turtingas, jam viskas galima, o aš ant jo turto spiaunu; jeigu kada nors biskutį užsikabins, tai išsykiu ir gaus. Tokiuos kumsčia ir mokinti, — kalbėjo susijaudinęs Povilas.

Tonė galėjosi, kad kalboje palietė Leščinskį. Tas vyrukas, matytis, turi senas sąkaitas su išlepusiu gimnazistu, ir ji nukreipė pasikalbėjimą daugiau ramesne tema: pradėjo klausinėti jį apie šeimyną ir darbą.

Povilas nei nepajuto, kaip pradėjo smulkmeniškai atsakinėti į mergaitės klausimus, visai užmiršęs apie savo norą eiti.

— Pasakyk man, kodėl tu nesimokinai toliau? — paklausė Tonė.

— Mane iš mokyklos išvyjo.

— Už ką?

Povilas paraudo.

— Aš, popui į tešlą trintos tobakos pribėriau — na už tai mane ir išginė. Baisiai buvo piktas popas, jis neturėjo jokio pasigailėjimo savyje. — Ir Povilas kuosmulkiausiai išpasakojo apie viską.

Tonė su didžiausiu įdomumu klausėsi. Jis, pamiršęs savo susijaudinimą, pasakojo jai, kaip senas pažįstamas, apie tai, kad brolis negrįžo; nei vienas iš jų nepastebėjo, kaip draugiškoj gyvoj kalboj jie prasidėjo dauboje keletą valandų. Ant galo Pavka prisiminė ir pašoko.

— Juk man į darbą laikas. Užsiplepėjau,

o man juk pečiai reikia užkurti. Danila vėl velniavą pakels. — Ir neramiai prakalbėjo: — Na, iki pasimatymo, panele, dabar man reikalinga visu smarkumu kirsti į miestą.

Tonė vikriai pašoko vilkdamosi jake.

— Man taipgi laikas, eisim sykiu.

— Nu ne, aš bėgsiu, jums su manim ne-paranku.

— Kodėl ne? Mes bėgsim kartu, lenktynių: pažūrėsim kuris greitesnis.

— Lenktynių? Na ir kur jums su manim eiti lenktynių!

— Pamatysim, bet pirmiausiai išlipkim iš čionais.

Povilas peršoko skaldą, padavė ranką Tinei ir jie nubėgo į mišką ant plačios lygios praskinos, vedančios į stotį.

Tonė sustojo vidury ketio.

— Na, dabar bėgsim: vienas, du, trys. Gaudyk! — Ir pasileido, kaip vėsula pirmyn. Smarkiai, smarkiai mirksčiojo jos batukų puspadžiai; mėlyna jakelė išsikleidė plevėsudama nuo vėjo.

Povilas nudumė paskui ją.

"Kaip bematant prisivysiu," galvoja jis lėkdamas paskui raibuliuojančią jakę, bet jam pasisekė pavyti ją tikrai praskinos gale, netoli stoties. Su visu smarkumu jis pribėgo ir ją nutvėrė už pečių.

— Štai ir papuolei, paukštuke! — sušoko linksmai, alsuodamas.

— Leiskit, skauda, — gynėsi Tonė.

Abu stovėjo uždusę, su plakančiomis širdimis ir išsimušus iš jėgų nuo beprotiško bėgimo Tonė tik-tik, kaip ir iš netyčių, prisiglaudė prie Povilo ir nuo to paliko artima. Tas buvo tiksliai vienos akimirkos bėgyje, bet tą gerai prisiminė.

— Manęs pavyti niekas negalėjo, — kal-

bėjo ji pasiliuosavus iš jo rankų.

Jie išsiskyrė. Povilas atsisveikindamas mostelėjo kepurę ir nubėgo miesto linkui.

Kada Povilas atidarė motorinės duris, slankiojantis apie pečių Danila piktai užsi-puolė:

— Tu galėjai ateiti dar vėliau. Ką, aš už tave pečius įkurti turėsiu, ar ką?

Bet Pavka linksmai sudavė pečkuriui per pečius sakydamas:

— Bėgyje poros minučių, seni, pečius bus tvarko. — Ir ėmėsi prie krūvos malkų.

Pusiaunaktį, kada Danila gulėdamas ant lovos pasileido kaip arklys knarkti, Povilas, ištepes su aliejum visas reikalingas mašinos dalis, nusišluostė pakulomis rankas, iš-sitraukė iš dėžės šešiasdešimt antrą laidą "Džuzepe Garibaldi," įsigilino į skaitymą patraukiančio romano apie begalinius nuotykius legendinio "raudonmarškinų" vado Garibaldi.

"Pažūrėjo į hercogą savo gražiomis, kaip dangus mėlynomis akimis..."

"O ji taipgi turi mėlynas akis," prisiminė Povilas. "Ji koki tai ypatinga, į tas, turtingasias, nepanaši," galvojo jis, "bėga, kaip velniukštis."

Isigilinę į dienos įvykių prisiminimą, Povilas negirdėjo didėjančio variklio ūgėgė. Tas drėbėjo nuo įtempimo, milžiniškas sprogatis neapsakomai greitai sukosi, o betoninė papėdė, ant kurios jis stovėjo, nerviška krupėjo.

Pavka žvilgtelėjęs į manometrą, kurio rodyklis keliolika dalių buvo perėjęs virš signalinės raudonos linijos.

(Bus daugiau)

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

Nepaprastos Akys Sukėlė Galvosukį

Jeigu Graikijos psichologinių tyrimų draugija nėra suklaidinta, tai ji surado 19 metų amžiaus merginą, turinčią nepaprastai pasaulyje akis. Jos vardas yra Tatiana Karitidou, kilusi iš Idomei kaimo.

Šioji šauni valstietė iš šalies žiūrint turi normalias akis, bet ji pati tvirtina, kad su savo akimis matantys namų sienas, knygų viršelius ir kūnus. To kaimo kaimiečiai ją vadina mergina su X-ray akimis.

Nelabai senai mergina padariusi du mažesnius stebuklus. Paaukta prie sergančios draugės, atyžiai pažvelgusi į jos kūną ir ligonę lankančiam gydytojui pasakiusi, kad moteries kūne esąs skaudulys. Medikalinis diagnozas paliūdi, kad mergina buvo teisinga. Kitu atveju, dingus vienos šeimos 10 tūkstančių drachmų, susirūpinusi šeima ieškojo dingusių pinigų ir pagaliau nusprendė pasisaukti merginą su nepaprastomis akimis. Pastaroji kvietimą priėmė, atėjusi per pusę valandos peržvelgė visus daiktus ir pagaliau pinigų surado apleistoj skrynioj, už netikrojo dugno.

Šios legendos apie stebėtinus atradimus pasiekė gydytojų ir psichiatrų ausis. Jie užkvietė merginą atvykti į Atėnus. Mergina nuvyko ir paliūdymui, kad jos akys yra nepaprastos, nurodė, kad vieno mokslininko kišenėje randasi laikrodžio ir smulkmėniskai nurodė kokį laiką rodo tas laikrodys.

Gyvačių Knibždynas Davė Gero Pelno

Kalnuotos Jugoslavijos dalies valstiečiai kai kada padaro nemažą pelną iš gyvačių. Didžiausias pelnas jiems pavyko gauti visai netikėtai.

Neseniai keletas darbininkų vedė kelią per Herzegovinos kalnus. Besprogdinant uolas ties Mostar kaimu, vienas didelis šūvis nuplėšė didelę skalą. Dūmams ir dulkėms truputį apsiostojus, sprogdintojai pastebėjo, kad iš vienos atidengtos skylės lenda knibždynas gyvačių.

Simtams gyvačių išlindus, kontraktorius tuojau pažino, kad tai didžiai nuodingosios gyvatės, kurių įgėlimai mirtini, ir liepė darbininkams bėgti.

Vieni darbininkai bėgo, o vienas pasimoko su dinamitu užsprogdinti tą skylę ir užmušti daugybę gyvačių. Tuo tarpu kitas darbininkas, girdėjęs, kad ir iš gyvačių žmonės padaro pelną, liepė susilaikyti nuo sprogdinimo ir tuo tarpu jis pranešė kaimiečiams.

Į gyvačių atradimo vietą tuojau subėgo valstiečių su šakėmis, basiais ir maišais ir pradėjo su gyvatėmis kovą. Jie išdaužė visus nuodinguosius žlužus ir susikišo į maišus.

Kelių vedantis kontraktorius stebėjosi šiuo nepaprastu atsitikimu ir klausė valstiečių, ką jie darys su tomis biauzybėmis. Valstiečiai atsakė, kad gyvačių odos eis moteriškų batelių išdirbystei, o nuodai vaistinėms, priešnuodikų vaistų gaminiui. Tuomet ir kontraktorius susigriebė, kad jeigu ne jis ir ne jo darbininkai, tai valstiečiams nebūtų tekęs toks knibždynas gyvačių. Paprastai pareikalavo pelno dalies, kurią valstiečiai sutiko jam paskirti.

Gali Pagreitinti Vaikų Augimą

Hormonų įleidimas į neužaugusių kūdikių kūnus yra naujas būdas padidinti jų ūgį ir pagreinti jų sveikatą, tvirtina daktarė Kenyon iš New Yorko.

Ji sako, kad hormonų įleidimas turi būti padarytas pirm dvidešimties metų amžiaus, pirm kūdikio kaulų nuolatinio nusistovėjimo.

Toki hipodermiški gydymai vaikams duoda geresnes pasekmes negu mergaitėms.

Abiejų lyčių kūdikiai iki aštuonių metų amžiaus auga vienu greičiu, o sukakę devynių metų amžiaus mergaitės pradeda smarkiau augti negu berniukai. Berniukai spartesnio augimo šuolis pradeda vystyti nuo dvylikos metų amžiaus. Prastai dvylikos metų mergaitės būna aukštesnės už to paties amžiaus berniukus. O šešiolikos metų merginos paprastai pasiekia savo normalio aukščio, tuo tarpu vaikinai auga iki 21 metų amžiaus. Šiame amžiuje vidutinis vaikinai būna keturiais coliais didesnis už vidutinę merginą.

Kiek buvo gydyta su hormonais, kiekviena indėkstija davė geras pasekmes, paakstino užskurdusių augimą ir pataisė sveikatą, sako daktarė Kenyon.

Originalis Oro Pranašautojas

Kiekviena šalis turi modernias orui pranašauti įstaigas, apdirbtas barometrais ir kitais oro atmainų besijautimą pajuntančiais instrumentais. Šalę jų kiekvienoj šalyj veikia tūkstantai originalių oro pranašautojų, sprendžiančių oro atmainų besijautimą iš kaulų gėimo ir kintamo oro sąlygų. Tačiau Jugoslavijoje, Ivanitza bažnytkaimyje gyvena varpininkas, kuris bene bus pats originaliausias oro atmainų pranašautojas.

Tas varpininkas vieną kartą besikambindamas bažnyčios varpais netikėtai pajuto, kad jam gerai pažįstami varpų aidai skamba kitokiu tonu. Pradėjo sekti kame priežastis ir susekė, kad jo varpų skambėjimas pasikeitė dėl besijautinančio oro pakitėjimo. Nuo to laiko jis ir pradėjo eiti lyg ir meteorologijos biuro pareigas ir nusakyti valstiečiams koks bus oras.

Gali šviesti sau, būti gėdriausias dangus, bet jeigu ateina dar niekam nepastebimi lietus,

Eastbourne (Holandijoje) Aviacijos Klubo orlaivis, kurs nereikalauja lavinimosi jį valdyti. Bile kas gali juo skristi gavęs keletą nurodymų.

PASIGENDA ISTORINIŲ LIETUVOS MIESTŲ

senas varpininkas suranda iš varpų gaudimo, kaip jis vadina, iš "gaidų suskystėjimo".

Daug kartų jis nustebino bažnytkaimio gyventojus, kada giedrią dieną ar naktį jiems paliepė eiti namo ir užsidaryti duris, langus, nes ateina lietus. Visuomet jo pranašavimai išsipildė.

Varpininkas, pajutęs, kad jo spėjimai yra teisingi, savo varpinyčioj įsitaikė lentele, ant kurios rašo visus patėmėjimus, o paskui juos derina su iš Belgrado atėjusiais meteorologijos biuro spėjimais. Senis džiaugiasi, kad jo rekordai beveik visuomet būna teisingi. Tokiu būdu jo varpinyčioj įsitaikė konsultacinis punktas. Visuomet čionai susirenka daug valstiečių ir teiraujasi koks bus oras, o senis pažudina varpus, tranką užsideda ant ausies, atyžiai paklauso ir duoda jiems teisingus atsakymus.

Šiuo seniu susidomėjo vienas Jugoslavijos mokslininkas. Jis nuvyko į mažąjį Ivanitza bažnytkaimį, patyrinėjo varpus, patį meteorologą ir nustatė, kad senis turi nepaprastai jautrias ausis. Mat prie kiekvienos, nors ir mažiausios oro atmainos, varpai išduoda skirtingą gaudesį, bet kaip žmogaus akys nepajėgia pastebėti ore susirinkusios nedidelės drėgmės, taip ir paprastos ausys nepajėgia susekti varpo gaudėsio pakitimo, o to varpininko ausys yra ant tiek jautrios, kad jos tas atmainas lengvai atskiria.

SKAITYKITE IR REMKITE JOSŲ GERIAUSŲ DRAUGŲ "LIAUDIES BALSAI"

Senuose Lietuvos ir užsienių miesteis ir miesteliais bus išraštuose užtikinama apie tokius Lietuvos miestus, kurių šandien Lietuvoje visai nėra. Tyrinėjimas parodė, kad senuose, raštuose minimi miestai turėjo kaip nors išnykti. Vietos, kuriose jie savo laiką stovėjo, dabar derlingi laukai arba apaugusios miškai. Tad negalėjo būti, kad jų vardai būtų buvę pakeisti vardais šių dienų miestų ir pasigendami miestai būtų esamais Lietuvos miestais.

Tūluose raštuose užtiknamas miestas vardu Karšuva. Karšuva mini vokiečių senų senovės raštai. Bet kur Karšuva stovėjo, jokie raštai nenurodo. Sako betgi, kad tai buvo karaliaus Minaitijos prekybos ir amatų centras. Seni raštai dažnai mini Barėkius, Lėtavėnus ir Dabikėnus. Vokiečių raštuose minimas ir Voruta miestas. Pažymima, netgi, kad tai buvo karaliaus Mindaugo sostinė. Užrašuose randamas ir Vencava miestas, kadaise stovėjęs Zarasų apskrityj, prie Daugpilio-Tilžės-Vilniaus-Rygos vieškelio.

Vencavas, kaip ir Karšuva, buvo centras prekybos. Pro jį ejęs vieškelis buvo jo gyvybės ir augimo priešastis. Susisiekiimui su Ryga ir Tilže pasukus kita kryptimi, Vencavas susmuko. Šitie išnykę Lietuvos miestai buvo dideli ir svarbūs. Užrašuose randama daugybė išnykusių ir mažiuok miestelių, kurie buvo antraeilės svarbos miestais. Tyrinėtojai spėja, kad mini-

mi miestai ir miesteliai bus išnykę dėl įvairių priežasčių. Vieni jų išnyko dėl pasikeitusių aplinkybių. Nyko didžiausias pyllis, apie kurias augo maži miesteliai; pasisuko kita kryptimi susisiekiimai; persikėlė į kitas vietas grupės amatininkų, nyko iš to gyvenę miestai ir miesteliai. Kitus miestus ir miestelius sunaikino karai.

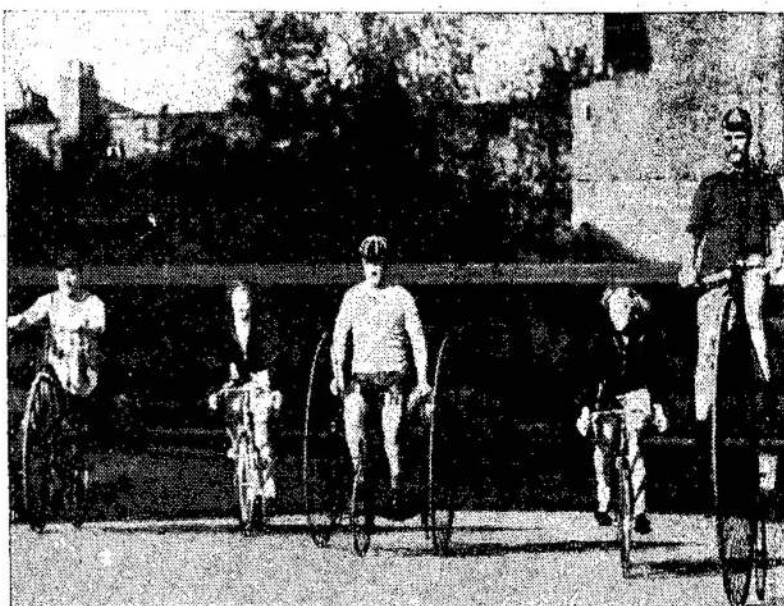
Taip tai ir bus, kad dėl šių priežasčių mūsų protėvių sukurti miestai išnyko be pėdsako, palikdami tik senuose užrašuose savo lietuviškus vardus.

(Darbas)

Kritimo Rekordas

Lakūnas Child, Buffalo miesto gyventojas, šiomis dienomis pasiekė kritimo rekordą, krisdamas tokiu smarkumu, kokiu ligi šiol nekirto nei jokia gyvybė. Jisai išmėgino Francijos valdžiai padarytą naikintuvą. Su juo pakilo 22.000 pėdų aukštyrį ir iš ten nūrė stačiai žemyn. Kritimo greitis buvo toks smarkus, kad tuojau pasiekė 375 mylias per valandą. Tokiu greičiu jis krito 18.000 pėdų ir tik 4.000 pėdų aukštumoje pradėjo lyginti orlaivį, o galutinai išlygino 2.000 pėdų aukštumoje. Reikiška krito smarkiau negu išsauta revolve-riko kulka.

Lakūnas sako, kad kritimo laiku nebuvo jam laiko nei pamastyti kas su juo darosi, nes turėjo sekti skaitlines ir veikti kas reikia.

Seni ir nauji — Londone, Anglijoje, laike motociklų ir dviračių parodos buvo surengtos čia matomos "lenktynės." Tarp naujų dviračių, matome ir senų, jau nebe naudojamų.

NIKOLAI OSTROVSKY

Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

Pavka atėjo anksti rytmyje. Iš klausęs motinos papasakojimo apie naktinę kratą ir Artimo ieškojimą, jis pajuto, kaip visas jo organizmas prisipildė pavojum kas dėl brolio likimo. Nežiūrint į būdų skirtumą ir Artimo atžulumą, broliai viens kitą smarkiai mylėjo. Ta meilė buvo rūsti, be prisipažinimo, bet Pavka aiškiai žinojo, kad jis pasilaikotų be jokio dvejojimo bile kam ir perneštų bile kokius sunkumus, jeigu tas tiktai būtų reikalinga dėl brolio.

Jis tuojau nubėgo stotin į depo ieškoti Zuchrajaus, bet jo nerado, o nuo pažįstamų darbininkų negalėjo absoliutiškai nieko sužinoti apie išvažiavusius. Nieko nežinojo ir mašinisto Politovskio šeimyna. Pavka kieme sutiko Borisą, patį jauniausį Politovskių sūnų. Nuo jo sužinojo jis tik tiek, kad pas juos buvo krata ir kad jie ieškojo jo tėvo — Politovskio.

Taip nieko nesužinojęs Pavka sugrįžo namo pas motiną. Nuvargęs parkrito ant lovos ir saldaus miego liliuojamas iš sykiu užmigo.

Marčenkos galva. Jis uždusęs ir paraudęs nuo bėgimo.

—Mama namie? — paklausė jis Vale.
—Ne, išėjo.
—O kur išėjo?
—Rodos pas Korčaginą. — Valė sulaukė už rankos besiruošiantį bėgti Klimką. Tas abejingai pažūrėjo į mergaitę.
— Taip, žinai, svarbus reikalas man pas ją yra.

—Koks reikalas? — užtakavo vaikėžą Valė. — Na, sakyk greitai, tu rudas meška, sakyk nes spaudžia širdį, — liepiančiu tonu komandavo mergaitė.

Klimka užmiršęs visus perspėjimus, kategoriską Zuchrajaus įsakymą, perduoti raštelį tiktai Antaninai Vasilevnei, ištraukė iš kišenės suglamžytą gabalėlį popierės ir jį padavė mergaitėi. Negalėjo jis atsisakyti šiai geltonplaukei Serezkos sesutei, dėl to, kad rudasis Klimka ne visai suvedė galus su galais savo sąskaitų kas link šios gražios mergaitės. Teisybė, jis jokit būdu neprisipažintų net pats sau, kad jam patinka Valė.

Valė paėmus popierėlį, greitai jį ištiesė ir perskaitė:

"Brangi Tone! Būk rami. Viskas gerai. Gyvi ir sveiki. Greit sužinosi daugiau. Perduok kitiems, kad viskas tuo puikiausiai, tegu nesisieloja. Raštelį sunaikink. Zachar."

Perskaitę raštelį Valė metėsi prie

Klimkos.

—Rudas meška, mano maži, kur tu jį gavai? Sakyk, kur tu jį gavai, šleivas meškutis? — Ir ji iš visų jėgų tūšė susivėlusį Klimką, o jis nei nepajuto, kaip padarė antrą klaidą.

—Ji man Zuchrajus perdavė stotyje. — Ir prisiminęs, kad tą nereikėjo sakyti, dardėjo: — Tiktai jis liepė niekam neduoti ir nepasakoti.

—Na, gerai, gerai! — nusijepsojo Valė. — Aš niekam nesakysiu. Na, bėk, rudi, pas Pavką, ten ir mama rasi. — Ji lengvai pastumėjo Klimką durų link.

Už sekundos ruda Klimkos galva šmiks-telėjo per vartelius.

Nei vienas iš trijų nesugrįžo į namus. Vakare Zuchrajus atėjo pas Korčaginą ir papasakojo Marijai Jakolevnei apie įvykį garvežyje. Ramino, kaip galėjo, išsigandusių moterį, pranešdamas, kad visį trys apsiestojo tolimam kaime pas Bružuko dėdę, kad jiems tenai pavojaus nėra, bet dabar grįžti, žinoma, jiems negalima, bet kadangi vakiečiams labai sunku, todėl galima greitu laiku laukti pasikeitimo.

Visi tie įvykiai dar daugiau suartino išvažiavusių šeimynas. Su dideliu džiaugsmu skaitydavo retkartinius raštėlius, prisijūnciamus šeimynoms, bet namuose buvo neramiai tuščia ir tylu.

Užėjęs syki kaip ir nežiniomis pas senelę Politovskienę Zuchrajus perdavė jai dvi kerenskas.

—Štai, moterėle, jums pinigų nuo vyro. Tik žiūrėk, niekam apie tai nei žodžio!

Senelė širdingai suspaudė jam ranką.

—Labai širdingai ačiū, buvo tikra bėda, nebėbuvo ko beduoda vaikams valgyti. Šie pinigai buvo iš ty, kuriuos paliko

Bulgakovas.

"Na, na, pažiūrėsim kas bus toliau. Nors streikas ir suiro dėl baimės, kad nesušaudytų, nors darbininkai ir dirba, bet ugnis užsidegė, jos jau neužgesysi, o tie trys — šaunūs vyrai," su džiaugsmu galvojo jūrininkas, eidamas iš Politovskio į depo.

Senoje aplūzusiėje kalvėje, kurios viena nurūkusi siena buvo pavirtusi į kelią, žaidre plasnojo akimanti šviesa, Politovskis jau įkaitusį iki raudonumo geležies gabalą vartė ilgomis replėmis.

Artomas spaudė ir atleidinėjo svirtį, kurios trumpasis galas buvo sujungtas su apatine dumplij lenta.

Mašinistas, ramiai sau juokdamasis į barzdą, kalbėjo:

—Amatininkas kaime negali prapluti, čionais darbo yra tiek, kad gali trukti. Štai, padirbsiu savaitę-kita ir duonos su druska saviestiems galėsiu prisijusti. Mužikui, sūneli, kalyvis visuomet reikalingas. Nusipenšim čionais, kaip buržujai, he-he-he. O Zacharas tai noveliškas asmuo, jis daugiau kaip valstietis prisilauko, įsikimė į žemę su savo dėde. Na ir ką gi, suprantama. Pas mus abu nei tvoros, nei kiemo, kupra ir pora rankų, kaip yra sakoma, amžinas proletariatas, he-he-he. O Zacharas pasidalino pusiau, viena koja ant garvežio, kita kaime. — Jis palietė replėmis geležį ir dadėjo jau rimtai, galvojančiai: — O mūsų dalykai blogi, sūneli. Jeigu vokiečiai greit neišsinešins, prisieis mums traukti į Ekaterinoslavą arba Rastavą, nes kitaip, jie paims už pažiaunį ir pakabins tarpe dangaus ir žemės... — Taip, — sumurmėjo Artomas.

—Kaip musiškiai tenais laikosi, ar neprideda prie jų haidomakai?

—Taip, tėvuke, košės privirėm, dabar atsižadėkim namų.

Mašinistas ištraukė iš ugnies raudoną geležies gabalą ir vikriai ją padėjo ant priekalo.

—Na, sūneli, pliek!

Artomas pagriebė sunkų kūjį, stovėjęs prie priekalo nupėdėis ir visa jėga jį apsukęs virš galvos, nuleido ant įkaitusios geležies. Pluokštas šviesiu kibirkščių pasipylė po kalvę, kurios apšvietė akimirksniui visus tamsiuosius kalvės kampelius.

Politovskis vartė karštą geležį po sunkiais kūjo smūgiais, o geležis paklūpaniai plonėjo ir tempės tarsi susidūdytas vasakas.

Atdarose kalvės daryse alsavo karštu oru tamsi naktis.

Apacioje ežeras — tamsus, didelis; apsupusios jį pušys iš visų pusių linguoja galingomis savo galvomis.

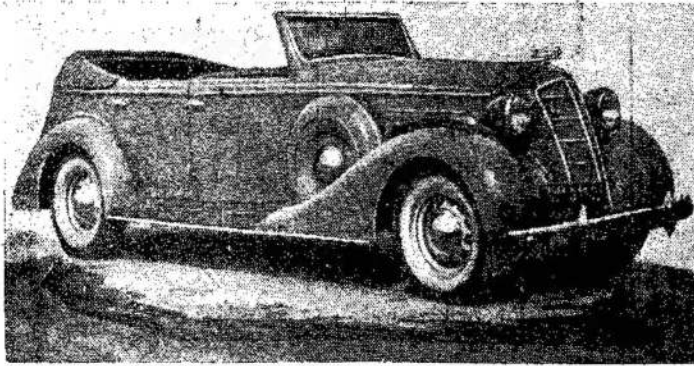
"Kaip gyvos," galvoja Tonė, gulėdama žole apdengetoje išdauboje ant granitinio krnto. Aukštai, viršų už išdaubos, šilas, o apacioje, skardžiaus papėdėje, ežeras. Krinantis šešelis nuo uolų ežero pakraščius daro dar tamsnesniais.

Tai Tonės mylimas kampelis. Čionais, už versto nuo stoties, senose akmens kasyklose, apleistose giliose daubose atsivėrė šaltinis ir apjungęs visas tas daubas į vieną sudarė ežerą. Apacioje, prie nusileidimo į ežerą, gir-dėjosi plūskavimas. Tonė pakėlė galvą ir, prisiskleidus su rankomis šakas, pažūrėjo į apacią: toli nuo krašto, apie vidurį ežero, pajėngomis mestėmis plaukė saulės įdegtas

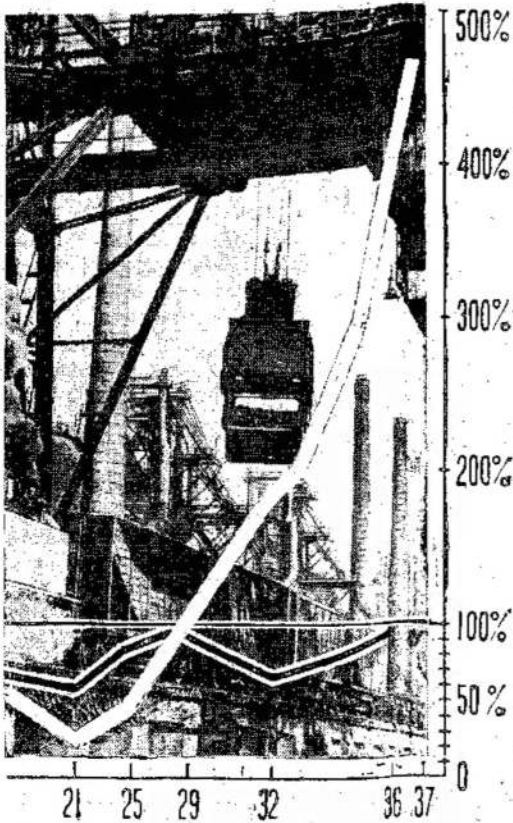
Valė pažūrėjo į duris, į kurias kažin kas pasibeldė.

—Kas tenais? — paklausė ji ir atkabino kablį.

Atdarose duryse pasirodė ruda suvelta

Nežiūrint, kad kai kurie laikraščiai tebetauzija apie SSRS "nepasisekimus," SSRS industrija kapitalistinę industriją ne tik pranekė, bet ir paliko. Kuomet kapitalistinė industrija 1937 metais pasiekė 100%, tai SSRS industrija, kaip parodo lentelė dešinėje, pasiekė kuone 500%. Viršų atvaizdas naujo autom., kurių dabar Stalino fabrikas Maskvoj gamina labai daug darbininkų.

2) I Viso Pasaulio Lietuvius!

(Ispanijoj už Demokratiją Kovojusių Lietuvos Atsiūkimas)

Ispanijos žemėn įsiveržus Hitlerio-Musolinio gaujoms, iš tolimiausių pasaulio kampų skubėjo geriausi darbo žmonių sūnūs Ispanijos liaudžiai į pagalbą padėti apginti Ispanijos nepriklausomybę ir jos demokratinę santvarką.

3). Susiartinti į tampsnesius ekonominius ir diplomatinus santykius su Sovietų Sąjunga, kuri yra ištikimiausia mažųjų tautų, — tam tarpe ir Lietuvos, — draugė ir reikale gynėja.

Galime pasididžiuoti, kad 53-ųjų tautų kovotojų tarpe, sudariusių Internacinalines Brigadas, radosi būrys lietuvių atvykusių iš įvairių šalių — atstovaujanciu mūsų liaudį ir jos garbingas tradicijas, pasireiskusias šimtmetinėse kovose, bekovojant prieš svetimtaučiu jungą ir už šalies laisvę ir nepriklausomybę.

Už šiuos reikalavimus, panaudojant Ispanijoj įgytus plačius politinius bei karinius patyrimus, grįžę Lietuvon, į užsienio lietuvių kolonijas ir kur tik teks mums apsigyventi Ispaniją aplėidus, pasižadame vesti neatlaidžią kovą.

Atkakliose kovose, aukodami savo sveikatą ir gyvybes, mes gerai supratomė, jog šiame kare giname ne vien Ispanijos liaudį, bet ir pasaulinės demokratijos barikadas. Taipgi, suprantame, kad tuo pačiu laiku kovojame ir už atgavimą demokratinų teisių Lietuvos liaudžiai, kurių prispaudė fašistinis batus gruodžio 17 d. 1926 metais.

Taipgi pasižadame visomis mūsų jėgomis, moraliai ir materialiai remti Ispanijos liaudį, kuri nežūrint tekančio jos kraujo ir jos kūne padarytų tūkstančių žaizdų, yra pasiryžus tęsti kovą už savo ir visos žmonijos laisvę ir progresą iki mirties ar pergalės!

Dabar, pagal Ispanijos Respublikos valdžios nuosprendį, mes apleidžiame šią šalį, tačiau pasižadame pasiskleisdę po platų pasaulį vesti kovą toliaus, visais mums prieinamais būdais — kovoti už tą patį sieki, už kurį ne vienas lietuvis atidavė gyvybę Ispanijoj.

Mes kviečiame visą lietuvių demokratiškąją visuomenę stiprinti kovą prieš kruvinąją fašizmą — aršiausia visos žmonijos priešą ir remti Ispanijos herojišką liaudį, kovojančią už savo šalies laisvę ir nepriklausomybę. Kviečiame kovoti prieš Lietuvos uzurpatorių valdžią dėl daromų Vokietijos ir Lenkijos fašistams nuolankavimų ir kėsinių parduoti jiems Lietuvos nepriklausomybę; kovoti už demokratiškas teises Lietuvos liaudžiai.

1. Demokratinių laisvių Lietuvos liaudžiai:
2. Suvaržyti veikimą ir bausti Vokietijos hitlerininkus ir Lenkijos imperializmo agentus, kurie dabar laisvai dirba mūsų šalies viduje ir kasa duobę Lietuvos nepriklausomybei;

Salin kruvinas fašizmas!
Tegyvuoją herojiška Ispanijos liaudis!
Tegyvuoją laisva demokratine Lietuva!
Internacinalinių Brigadų Ex-kovotojai Lietuviai.
Demobilizacijos Lageris, Ispanija.
Gruodžio 2. 1928

Liaudies Balsas "Pattern" Patarnavimas.

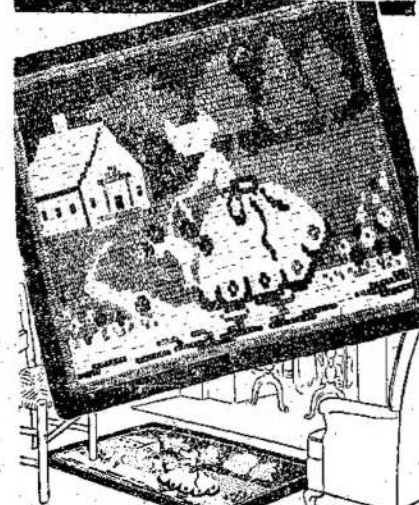
Lengva padaryti, o dar lengviau su jais gyventi. Labai yra puiku perdėti staltieses per vidurį stalo, kas neuzdengia stalo grožio, bet jį dar pagražina. Ant galų tos staltiesės išsitišti šitokie vaizdai žmogų patenkina. Galima padaryti ir visas setas dei valgomojo kambario, naudojant atitinkamas spalvas, medžiagas, žolė, gėlės ir t.t.

PATTERN 6120

Zmogus geriausiai pasiilsi paręjęs namo, kada yra gražus ir patraukiantis nors vienas kambarys, kur jis jaustųsi patenkintas. Laba pigiai galima įtaisyti tokius kambarius su panašiais dvišonais, kurie padaromi iš skudurų, virvių galų ir kitko, žinoma spalvuoty.

Pav. 6041, išaiškinkins, kaip tą viską padaryti, spalvas naudoti ir t.t.
Kaina 20 c.

Ruoškimes Paminėti 16 Vasario

Artinasi 16 vasario — diena, kurioje sukaks 21 metai nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Kitais žodžiais sakant, šimet Lietuva apvaikšios 21 metų nepriklausomybės sukaktuves.

Nei kiek netenka abejoti, kad šiais metais Lietuvos žmonės, liaudis, apvaikšiodami 21 metų nepriklausomybės sukaktį, ieškos būdų, kad ir po 21 metų nepriklausomybės. Lietuva būtų laisva, nepriklausoma valstybė ant visados!

Čia kartu tenka pastebėti, kad per šią trumpą 21-ny metų Lietuvos Nepriklausomybės istoriją Lietuvos liaudis, tiek daug ir sunkiai kovojusi už Lietuvos nepriklausomybę prieš 21 metus, jau trylikti metai kenčia savo šalies tironų, tautininkų fašistinės diktatūros spaudą. Tautininkai su Antanu Smetona priešakyje, savotiškai valdydami ir engdami Lietuvos liaudį per su virš 12 metų, paskutiniu laiku pastatė į visišką pavojų ir pačią Lietuvos nepriklausomybę.

Tiek daug giedoję "Mes Be Vilniaus Nenuimisim," dabar jau ne tik nurimo, atsisakė nuo kovos už atvadavimą Vilniaus, bet Smetonos vyriausybė žemai nusilenkė prieš Lenkijos ponų reikalavimus, uždarė Vilniui vaduoti sąjungą ir uždraudė vesti Lietuvos žmonėms bet kokią propagandą už atvadavimą Vilniaus, kas aišku, kad tautininkai ne tik patys nemano daryti bent kokius žygius Vilniaus atvadavimui, bet neieisti ir Lietuvos liaudžiai ištiesti brolišką pagalbą rėnką Vilniaus krašto lietuviams už jų tautinį paluosavimą iš po Lenkijos grubonių jungo. Dar daugiau: Smetonos valdžia, begėdiškai persekiodama Lietuvos liaudies organizacijų, spaudos ir žodžio laisvę, leidžia laisvai veikti Lietuvoj ir Klaipėdos krašte ypatingai hitlerininkams, kurie šandien Klaipėdos krašte jau atliko viešpachaias. Kas reiškia, kad Hitleris lėido naziškus nagus Klaipėdoje ir neužlėjo tą patį padarys su visa Lietuva. Nei vienas šandien sąžiningesnis žmogus ne-

bando užginčyti to fakto ir manyto, kad Hitleris pasišovęs prartyti visų Europos mažųjų tautų nepriklausomybės, kartu ir Lietuvos. Bet to nemato Lietuvos tautininkai, jų vyriausybė ir spauda. Priešingai, jie ieško ar bando ieškoti pas Hitlerį "išganymo." Pataikauja ir liažiosi Hitleriui ir nazių veiklai, ardydami Lietuvos tautos, jos liaudies vidų, paneigdami teisingą liaudies žodį už apsaugojimą ir gynybą Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvos tautininkai, kapituluodami Hitlerio politikai, žudo Lietuvos nepriklausomybę.

Iš antros pusės. Lietuvos liaudis, darbo žmonės, valstiečiai, inteligentija ir liaudies organizacijos jau pradeda ieškoti tautininkų pražūtingos politikos Lietuvos nepriklausomybei. Lietuvos liaudis daro viską, viską, tik gaili, kad kaip apjungti visą liaudį gynimui Lietuvos nepriklausomybės. O tai galima bus atsiekti tik tada, kada pati valdžia bus sudaryta iš tų žmonių, kurie turėtų pasitikėjimą plačiojose Lietuvos liaudies masėse. Ir štai, dvi didžiosios opozicinės partijos — Valstiečių Liaudininkų Sąjunga ir Krikščionių Demokratų Partija susitarė bendrai veikti už apvienijimą Lietuvos liaudies gynimui nepriklausomybės ir tuo pačiu sykiu išstatė reikalavimus tautininkų partijai ir pačiai Smetonos-Mirono vyriausybei, kad būtų sudaryta Lietuvoje koalicinė vyriausybė. Šis susitarimas tarp didžiųjų opozicinių grupių Lietuvoj jau visiems yra žinomas faktas. Tai buvo paskelbta liaudininkų laikraštyje "Lietuvos Žinios" ir krikdemų "XX Amžius".

Beabejo, tautininkai, turėdami Be gerų pusryčių — miegas ima. Be gardžių pietų — jėgas nesiseka. O be geros vakarienės — nei atus nesakamus.

Jeigu dar nebuvo, užiekit **HANDY LUNCH** Lietuvišką restoraną 1222 Mount Royal Ave. E. Tel. CH. 0228 Montreal Savininkas Juozas Adakauskas

Tel. LA. 1894 **J. SKINKIS** Lietuvis Stuvėjas Siuvame sulyg mieros iš geriausių medžiagų vyriškus ir moteriškus drabužius. 2066 BLEURY ST. (Kampus Ontario St.) MONTREAL

Tel. LA. 4441 **Daktaras H. Rosenfeld'as** Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 val. po pietų, 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

Mūsų Pareiškimas Prieš Lietuvybės Priešus 3

MONTREAL. — Montrealo lietuvių per keletą paskutinių metų kenčia nuo lietuviybės priešų, vietinės parapijos klebono J. Bobino.

Pradžioje 1934 metų kleb. J. Bobino pastangomis Montrealo lietuvių tarpe sukelti kivirčiai, kurie parapijonus privedė iki muštynių. Vėliau išpirkto varentus ir areštavo nieko nekaltus parapijonus. Atėmė iš parapijonų visokias teises parapijos reikaluose. Parapijonas tąse po teismus. Nepamatuotais skundais trukdė Montrealo lietuvių organizacijų veikimą darydamas didelius ekonominius ir moralius nuostolius visiems lietuviams. Ne kieno kito, o klebono J. Bo-

bino pastangomis panaikinta lietuvių kalbos pamokos trijose, t. y. visose, Montrealo valdiškose pradinėse mokyklose. Kleb. J. Bobinas nusistatymą prieš lietuvių parapijonams pareiškė šekandčiai: "Aš jūs tą lietuvių su šaknimis išrausiu ir sunaikinsiu!"

Nors virš paduotas pareiškimas teko girdėti kiek anksčiau, bet jo nusistatymas prieš lietuvių nepasikeitęs. Ka parodys žemiau paduotas įvykis su uždarymu mūsų suorganizuotos lietuvių kalbos mokyklės. del mūsų vaikučių. Jis seka:

Pabaigoje rugsėjo mėn. 1933 m. mes kečioliuka Montrealo lietuvių tėvų susirinkę nutarėme organizuoti mūsų vaikučių lavinimui lietuvių kalbos mokyklę. Ačiū Lietuvių Literatūros Draugijos 47 kuopai, ji suteikė vietą leidama du vakaru į savaitę turėti lietuvių kalbos pamokas. Ir nuomuojamajame salėje, taipgi priušuė tinkamus mokiniams suolus. Tos pat organizacijos narys ir darbuotojas, gerai žinantis lietuvių kalbą, jo organizacijai leidžiant ir mums prašant, sutiko būti mokytoju.

Spalių mėn. pradžioj pradėta pamokos: pirmas tris savaites užsirašė ir lankė 21 mokinys. Viskas eina gerai. Bet spalio 20 d. mūsų vaikučiai pareina iš pradiniiu mokyklų (Public School) ir praneša, kad ten atsilaikęs kleb. J. Bobinas ir kaip kuriuos mūsų vaikučius išsišaukęs pavardėmis, kitus privertęs prisipažinti, kad jie lanka "komunistišką" mokyklą. Visus susitašęs grąsino, kad jis išvysias juos iš pradinės mokyklos, jei jie lankysią mūsų organizacijų lietuvių kalbos mokyklėje. Vienam iš mokiniu ten pareiškus, kad mūsų mokyklėje tik lietuvių kalba mokinama, tai ji visai pagrąsino ir neleistinai baugino. Bet tuo J. Bobinō žygiis nepasibaigia.

Spalio 21 d. kleb. J. Bobino įbaugintus mūsų vaikučius turjome daug raginti arba vesti į lietuvių mokyklėje. Gi įpusėjus to vakaro pamokoms, staiga įsiveržė politinė policija, kuri iš pergąsdintų vaikučių sugriebė vadovėlius, sąsiuvinius, tik parašytą diktantą; patarde mokytoją užsirašė jo pavardę ir antrašą, pamė mokiniu sąrašą ir įsakė jam atvykti į policiją, del nuodugnesnio tardymo. Tuomet vienas iš policininku francūziškai taręs, kad einas paklausti, ką daryti su jais, kas vaikučius, suprantančius francūziškai, neleistinai baugino. Po valandėlės sugrįžęs iš gatvės pareiškė, kad mokyklėle uždaryta ir davė įsakymą vaikučius pasiūsti namo.

Tris dienas iš eilės mūsų vaikučių mokytojas K. Kilikevičius ir tėvų komiteto nariai turėjome eiti į policijos įstaigas, kur tardant kaltino, kad mokyklėle lankosi mokiniai vogtinai, tėvams nežinant sukviesti ir, būk, jie mokinami komunizmo. Ten pat raštinėje ant stalo gulėjo ar policijos viršininko rankose buvo įrankis — kleb. J. Bobino rankrašiu parasytas, ant Sv. Kazimiero Parapijos laišku popierio, francūzių kalboje laiskas Mūsų aiškinimui, kad pamiltieji vadovėliai: "Lietuvių Kalbos Gramatika" — Domijonaidio, skaitymo knygos "Ziburėlis" ir "Krašto Mokslas" yra pirkti ir gauti veltui iš Lietuvos, ka liudijo Užsienio Lietuviams Remti Draugijos atsipauidus, melagingai informuota policija neklauše. Po tardymo pareikalavo Montrealo lietuvių parasy pageidaujanciu tokios mokyklėlės, kas tuoj buvo atlikta, bet ir po to nieko neatsakė ir draudė mokyklėle atidaryti. Teko kreiptis pas advokatus, kur, žinoma, be išlaidų neapsieji. Tik po virš mėnesio pastangų, lapkričio 23 d., per mūsų advokatą gavome pranešimą iš policijos, kad po išsio mėnesio tyrimojimo mokyklėlės ir egzaminavimo vadovėliu nerado nieko komunisticinio, taipgi pranešė, kad atsiimty konfiskuotus vadovėlius, kas tą pačią dieną atlikta ir turėta lietuvių kalbos pa-

(Nukelta į 6-tą pusl.)

Resent 4334 **DR. DORA GORDON** DANTISTE Kalba Lietuviškai 5126 Park Ave., Montreal, Que. VALANDOS: 10-12 val. ryto, 2-6 v. po pietų 7-9 val. vak. Penktadienių ir šeštadienių vakarus sulyg susitartino

SPECIALUS PASULYMAS 1-as Portretas \$N10 ir 6 Atvirutes \$1.35 Vedybu ir šeimynu grupes 8\$10 dydzio \$10.00 tuomas ir aukšciau 23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8177 **Dr. J. O. Villeneuve** Veneriniu Ligu Specialistas Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują. Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Tel. PL. 9659 - Gyv. DO. 5947 Advokatas **J. M. Rosenfeldas** Kalba Lietuviškai Atlieku visus teisiniu patarnavimus, paripina pilietines dokumentus, įgaliojimus, mourgidius ir kt. 29 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Joseph K. Mergler **Advokatas** Montreal LA. 0262 159 Craig St. W.

GAL NESIJAUTI GERAI? MŪSŲ ŽOLINIAI VAISTAI **Daug Pagelbsti** RASYKITE ARBA ATEIKITE DEL NEMOKAMŲ PATARIMŲ (GALITE RASYTI IR LIETUVIŠKAI) **THUNA** HERBAL REMEDIES 1425 St. Lawrence Blvd., Montreal BIURO VALANDOS: Nuo 9-tos ryto iki 9 vakaro Sekmadieniais nuo 12 — 3 val. po pietų

Tel. LA. 1894 **J. SKINKIS** Lietuvis Stuvėjas Siuvame sulyg mieros iš geriausių medžiagų vyriškus ir moteriškus drabužius. 2066 BLEURY ST. (Kampus Ontario St.) MONTREAL

Tel. LA. 4441 **Daktaras H. Rosenfeld'as** Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 val. po pietų, 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

Unemployed Youth of Toronto

During last week over 75 young unemployed men were arrested for collecting money on the city streets as their only resource to a cheap meal and a bed to rest their starved bodies. In ordering the police to arrest these young people, those responsible, perpetrated an unwarranted persecution. The authorities are persecuting Canada's outraged minority — the youth, for doing the only thing possible, for asking for the right to eat. When they ask the police for help they are thrown into jail. Is it possible, that they are trying to class the unemployed youth as criminals?

As a result of all these arrests at the very moment when the gangsters of this city are letting loose, some people get the wrong idea, that the unemployed are the culprits. Of course there are people amongst the unemployed, who driven to desperation resort to stealing, but there are just a few of such people. It is wrong to blame the unemployed for the present crime wave in Toronto, because the unemployed don't have the latest cars for their get-aways from the scene of crime.

The solution of the young unemployed people's problem, are government-supervised works projects. The blame for this situation lies mainly on the head of Ontario's Premier, Hepburn, for it was he who blocked the introduction of public works projects, because of his disagreement with the federal government.

Identical situation exists in every community across the Dominion. Will the thousands of unemployed youth remain in such a position for long? I think not.

C. D.

Montreal Youth News

Just as the recent crisis of Europe which shook the world and nearly sent it to a horrible war, was news, this column is news to Montreal youth, but in a different sense.

The news is a highly noble deed to Lithuanian youth. The Montreal Lithuanian Sons and Daughters Beneficial Society's Youth Sport Section is starting a drive for new members, which is to last all through the month of February and now all the members are doing their utmost to make this drive successful.

The Youth Sport Section held its annual meeting Friday, Jan. 20, 1939 at which the drive was voted upon, a new committee for the year 1939 was also elected, the committee consists as follows: President — B. Petronis, Secretary — A. Karpaviciute, Financial Secretary — S. Minotaitis, Girls' Captain — S. Zuperko, Boys' Captain — V. Adomonis.

The meeting was very successful. It was decided that the basketball team should buy new uniforms, and also sweaters for every member of the Youth Section, the latter proposal was unanimously agreed upon, but the basketball uniforms were a problem. It was like this, before the meeting the boys decided to have uniforms the colour resembling that of the Lithuanian flag, but the girls disagreed with us and when the question was solved, the girls had the upper hand, so it is now their responsibility to decide what colour of uniforms we are going to wear.

A dance is to be held during the drive, to make it more successful. The member who gets the most new members into the Section will receive as a token for his or her work, a free sweater of our Section.

The object of this drive is to unite all the Lithuanian young men and women into one big organization, so that they may learn sport and culture as their fore-fathers, in the real Lithuanian style. By this we mean, that all the Lithuanian Youth should stand together, be proud to wear a sweater which informs another person that he is a Lithuanian in the true sense of the word.

Would you not like to enjoy sport with the people of your own nationality? You can play basketball, ping-pong, badminton and many other branches of sport with the people of your own blood, with ideas identical to yours, or would you rather forget the code of your fore-fathers, who fought bitterly to make a happy future for you. You may go as Lithuanians, as true and worthy to bear

STILL CHAMPION

Joe Louis, the hard hitting heavy-weight king, retained his crown by a technical knock-out, in 7 minutes and 29 seconds of the first round. It was the shortest match for the heavy-weight crown in boxing history.

FAILED TO DETHRONE LOUIS

Jan. 25th was an unlucky day for John Henry Lewis, negro light-heavy-weight champion, who had ambitions of becoming the king of the heavies, but Joe's first hard right shattered all his ambitions. If Schmeling acts a return engagement, for which he's clamoring, with J. Louis, it is easy to say what would happen to him.

the name and enjoy yourselves with your own people at dances, sleighrides and tours of interesting places and on interesting subjects.

Persons wishing to join our Youth Sport Section, should approach one of our committee members whose names are mentioned in this article or come any Friday evening to Columbus Hall at 2363 Grand Trunk St. to see us in action and get the full details.

BE WISE, JOIN NOW!

Spooks

Keep It Quiet!

Landlord (to prospective tenant): "You know we keep it very quiet and orderly here. Do you have any children?"

"No."

"A piano, radio, or victrola?"

"No."

"Do you play any musical instruments? Do you have a dog, cat, or parrot?"

"No, but my fountain pen scratches a little sometimes."

Why Not?

Alec: "I saw you at the bank yesterday."

Donald: "Aye."

Alec: "Did you put in some money?"

Donald: "Nae."

Alec: "Did you take out some money?"

Donald: "Aye."

Alec: "Then ye borrit some money?"

Donald: "Nae. I fillit ma fountain pen."

Thoughts of Great Men

(AUTHOR)

Advice to the Author: Never write on a subject without having first read yourself full on it; and never read on a subject till you have thought yourself hungry on it. — Richer.

Apology for Digression (departing from the main subject) of the Author: Let none our author rudely blame.

Who from the story hath thus long digressed; But for his righteous pains may his fair name

For ever travel, while his ashes rest. — Davenant.

Here are some statements made by different men, who have a different aspect on life. See if you agree with them.

1. Men are failures, not because they are stupid, but because they are not sufficiently impassioned.

2. A lot of auto wrecks result from the driver hugging the wrong wheel.

3. Women's styles may change but their designs remain the same.

4. Six of the month: Knitting gives women something to think about while they are talking.

5. People who have half an hour to spare usually spend it with somebody who hasn't.

6. Dignity is one thing that can't be preserved in alcohol.

7. Intuition — the strange instinct that tells a woman she is right, whether she is or not.

8. Epitaph — He walked on the suicide of the road.

9. Keep your eyes open before marriage; half shut afterwards.

10. If a man harbors any sort of fear, it percolates through all his thinking, damages his personality, makes him landlord to a ghost.

11. It is not marriage that fails; it is people that fail. All that marriage does is to show them up.

12. The mind is like the stomach. It is not how much you put into it that counts, but how much it digests.

"Schoolboy Howlers"

These are samples of what the teacher reads on examination papers. They are common mistakes made by many a boy and girl. Do you make these mistakes?

"Joan of Arc was the daughter of a pheasant."

"Income is a yearly tax."

"The patriarchs had two wives only as they were necessary to salvation."

"Chivalry is the attitude of a man toward a strange woman."

"Ambiguity means having two wives living at the same time."

"A teetotaler is a man you do not see drinking."

"Florence Nightingale became a nurse and at her own risk attended soldiers."

"He heard a horn blow and was struck in the back. A lady was evidently trying to pass."

"A Conservative is a kind of a greenhouse where you can look at the moon."

"A Diagram is a delicate thing just below the ribs and above the stomach."

"Immortality is the running away with another man's wife."

"The Soviet is what the middle class call their napkin."

"Wolsey's fate" — wrote one child thus misguided — "is attributed to his having shot at the Pope". The text book had said that Wolsey aimed at the papacy.

"Coup de grace" is "a lawn-mower."

"They gave Wellington a glorious funeral. It took six men to carry the beer."

"Thomas Becket led a dissipated life. Three nights killed him."

"Columbus was a great navigator who cursed about the Atlantic."

So now remember never hand your examination paper in before reading it two or three times.

ATTENTION, TORONTO YOUNG PEOPLE!

Skating Party

Saturday, January 27th, at 7.30 or 8 P. M. To be held at the Bellwoods Park pleasure rink.

Auspices: Youth Section of the Bangor Chorus.

Youth Organizer

Kokia Nauda iš tų Plepalų

TORONTO. — Susio 18 dienos Naujienose visas puslapis užpildytas šmeižimui Toronto' lietuvių. Tą puslapį parašiusi traicė neva pila sruotas ant komunistų, bet ištikrųjų ant viso progresyviško judėjimo. Vienoje vietoje O. I. sako: "Pasiestinkite likviduoti savo misteriją, del kurios gali prisieiti atsakyti kai kam ir nuo gražių karų"

Ultimatiškas gaudinimas taikomas man, nes turiu karą. važinėju Suvienytose Valstijose ir rinkau Darbininkų Žodžius aukas, taip pat ir dabar parenku Liaudies Balsui. Reikiama ta moteriškė nori pasakyti, kad tuos pinigus nepridaviau laikraščiu, o už juos nusipirkiau karą ir žinoma, grąšina, kad ji atims nuo manęs tą karą. Kaip su tomis aukomis buvo, tai patys skaitytojai mato ir žino, kad jeigu už tas aukas būtų pirkinėti karai, laikraštis nebūtų paaukęs iš mažučio mėnesinio į dukart savaitinį šėsių puslapių laikraštį, bet būtų senai užvertes kojas, kaip kad užvertė jos kolegu leidžiamas "Kanados Lietuvis" nespejęs išvystyti iš vystyklų.

Kita, Naujienų peckeliai nori svetliu įkalbėti, kad jeigu žmogus progresyvis, kurį jie paprastai vadina komunistu, neturi teisės nusipirkti karą, turi vaikščioti basas, apdriskęs lyg Kristus, nežūrint nors jo uždarbiai leisti jam turėti visus šiandien reikalingus daiktus. O man reigis, kad komunistai, kurių eiles sudaro darbininkai, vidurinės klasės žmonės, rašytojai, daktarai ir net pasiturintieji profesoriai, kovoją ne už tai, kad pasaulyje įstigtus nuo civilizacijos atsižadantį luomą, bet kad visi žmonės galėtų tinkamai paivalgyti, apsidėyti ir naudotis visais dabartiniais išradimais, kuriais šiandien naudojasi daugiausiai kapitalistų klasė. Tai progresyvių žmonių pagrindas, o save dangstantieji socialistų vardais Naujienų peckeliai duoda suprasti, kad žmonės, jeigu jie pritaria progresui, tai turi atsiskakyti nuo visko, o jei ne, tai reikia, kad jie "vagiai!... vagiai!"

Niekad nemaniau, kad aš turėčiau kokią tai baisią galią. Bet štai tam pačiam puslapyje Frenzelis persto, kad aš ir Kevėja turime baisią galią. Girdi, mudu išmetėme jį iš Sūny ir Dukterų Draugijos. Tas patikininkas tiki į kokią tai virsgamišką "magiją". Jis, mėginamas mane apvaginti, ne tik norėjo mane išmesti iš draugijos, bet bebėgiodamas po advokatus ir visą draugiją uždarė, tačiau viskas nuėjo veltui, o aš ėmiau ir išmėčiau jį, tai ar ne stebuklai? Bet kas lankosi susirinkimuse, ar nors kiek pažįsta susirinkimų tvarką, tas žino, kad be narių pritarimo pirmininkas neturi teisės ne tik išmesti iš draugijos, bet nei nubausti. Jis pasakoja, kad aš jam suspendavau trims mėnesiams balsą. Kaip aš būčiau tai galėjęs padaryti jeigu nariai nebūtų parcielavę suvaldyti nenoramą ir nenubalsavę? Toliau visi žino, kad ji niekas nemetė iš draugijos, bet pats išbėgo, ragindamas ir kitus bėgti paskui jį. O kada niekas nebėgo ir po grąšinimų norėjo sugrįžti, durys buvo uždarytos.

Kitoj vietoj tas pats asmuo klego, kad tos pačios draugijos vieno parengimo programa buvo grynai komunistinė, o kitoj vietoj jo bendrakeleivė Frances nori prirodyti, kad menas neturi jokių partijų. Girdi, "je yra dar tais bukapročiais, kurie nesuapraną, jog menas neturi partijų." Reikiama pati traicė tarp savės nesuskalba. Kada eina kalbėti apie kitus parengimus, žinais traicės narys pyškina, kad ten viskas komunistiška — partvyška, o kada kalbama apie "Pirmyn" koncertą, gretimą kolumnoj koliojama visi, kas saiko, kad menas turi partijas. Sulyg Frances išcina, kad F. yra bukapročis.

O viskas tas daroma, kad kuo daugiau apjuodintus, apipurvinus tą judėjimą, kuris kovoją už trūkumų pašalinimą. Progresyvio judėjimo purvinimui nesugyvena Naujienų ištisų puslapių.

A. Morkis

Serga Draugas J. Goberis

TORONTO, Ont. — Antra savaitė kai serga draugas J. Goberis. Liga gana komplikuoata ir ilga, del kurios gali prisieiti draugui ilgai pagulėti ligoninėje ir turėti gana sunkią operaciją.

Draugas randasi General ligoninėje, H. warde. Draugai ir pažįstamieji kviečiami aplankyti sergantį draugą.

Draugas

KORESPONDENTAMS

Susikaupus daugeliui raštų, šį kartą negalėjome sutalpinti visų korespondencijų. Jos tilps vėliau.

Redakcija

Paieškojimas

Paieškau draugo Antano Vasiškausko, atvykęs Kanadon iš Lietuvos. Pavežėjo apskrities. Vardoklių valščiaus. Pirmiau gyveno Alberto provincijoje.

Kur draugas randiesi, atsišauk! Arba kas jį žinote. malonėkė man pranešti, už tai būsiu labai dėkingas, nes yra svarbus reikalas.

A. Dirse

242 Victoria St. Port Arthur, Ont.

WINNIPEGO LIETUVIAI RENGIA KONCERTĄ IR PRAKALBAS

SVETAINĖS ATIDARYMA

Sekmadienį, Vasario 5-tą d., 1939 m., 2-ą Valandą po Pietų 240 MANITOBA AVE., WINNIPEG, MAN.

Koncerto programą išpildys Winnipegio lietuviai jaunuoliai. Programą bus įvairi. Taipgi kalbės kaimyninių org. kalbėtojai. Tad kviečiame visus Winnipegio ir apylinkės lietuvius ir lietuves atsilankyti, nes tai pirmas toks Winnipegio lietuvių istorijoj įvykis. Juo turėtų susidomauti ir pamatyti savo akimis tą winnipegiečių nuveiktą didelį darbą.

Įžanga laisva. Kviečiame visus.

Svetainės pirkimo Komitetas:

J. Palilūnas

P. Puras

P. Gutauskas

M. Vidukas

Tel. EL. 6579 — WA. 8714

BOYKACH & BOYKACH

Real Estate Agents

Parduodame ir išnuojame namus ir farmas. Išskolijuojame rentas. Kas turite tų reikalių, kreipkitės pas mus.

Daugeliui lietuvių esame patarnavę.

133 GOREVALE AVE. Ofiso 439 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Pranešimai

Montreal, Que.

Nepaprasti Šokiai

III. 137 kp. Moterų skyrius ruošia nepaprastus šokius ateinančio šeštadienio, visiems gerai žinomoj salėj. 01234 Charlevoix St. Pradžia 8 val vak.

Šie šokiai atsižymės tuo, kad juose turės progos atsilankiusieji pamatyti virš tuzino šokių, kurie jau kelios savaitės kaip dresiruojasi nepaprastiesiems šokiams. Sako, kad busių tikrai interesingi "Floor Show."

Visi ir visos pasistengkite pamatyti šuos nepaprastus šokius Rengėjai

Didelis Koncertas

Vytauto Klubo "Aido" choras rengia didelį koncertą, kurį išpildys geriausios meno jėgos. Bus dainų ir perstatyta trijų veiksnių pjesė "Kooperatyviškos Vestuvės."

Sis koncertas įvyks Vytauto Klubo svetainėj, 2161 St. Catherine St. E. ateinančių sekmadienį, sausio 29 dieną.

Kviečiame visus ir visas Montrealo lietuvius-ės dalyvauti. Koncertas prasidės punktučiai 5.30 val. vakare. Nesivėluokite.

Rengimo Komisija

Vakarienė

Rytietės moterys rengia specialią vakarienę, kuri įvyks ateinančių šeštadienį, sausio 28 dieną, 2114 Frontenac S. Pradžia 8 val. vakare.

Kviečiame visus ir visus atsilankyti. Būsime patenkinti. Iki pasimatymo.

Rengėjos

Toronto, Ont.

Gražus Perstatymas

Sūny ir Dukterų Kanados L. S. P. Draugijos 1-ma kuopa rengia gražų parengimą, kuris įvyks ateinančių sekmadienį, sausio 29 d., 6 Denison

Dramos grupė suvaidins keturių veiksnių dramą vaizdelį "Valkata", kuriame atsispindi vargas liūdesis, meilė ir jumoras. Veikalą perstatys scenoje pasižymėję vaidintojai.

Visi Toronto ir apylinkės lietuvi-ės atsilankykite į šį gražų parengimą. Malonėkite atsilankyti anksčiau, negu kitados, nes veikalas netrumpas, tai vaidinimas prasidės 7.30 val. vakare.

Rengėjai

Domės Bangos Choro Nariai

Speciali pamoka visiems vyrams choristams ateinančių sekmadienį, sausio 28 d., 1 valandą po pietų.

Antanas Morkis

Choro Mokytojas

Moterų Susirinkimas

Ateinančių sekmadienį, sausio 29 d 2 val. po pietų, lietuvių svetainėj, 6 Denison, įvyks moterų mašinins susirinkimas. Susirinkime bus apkalbamas priedo 8-tos dienos prisiruošimas ir kiti svarbūs reikalai.

Atsilankiusios užgirsite apie šeiminkinių unijos veikimą ir užsimokėsite narines duokles. Visas prašome atsilankyti.

Moterų Komitetas

CITY BREAD Co. Ltd.

& Workmen's Bakery High quality Bread, Cakes & Pastry. Baked by Union Workers. 312 Stella Ave. Ph. 52 910 WINNIPEG, MAN.

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE

143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344 Seniausia ir patikimiausia laivakortė kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pliietybės papierį išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Helfetz, menedžeris

MOSŲ PAREISKIMAS PRIES LIETUVYBES PRIESUS

(Atkelta iš 5-to pusl.)

mokos dalyvaujant apie 20-čiai mokinių.

Nepavykus melagingais skundais pakenkti lietuvybei, užduoty lietuvių kalbos mokyklė, klebonasi J. Bobinas ir kiti lietuvybės priešai griežėsi kito būdo atakavimui lietuvių, būtent, skūsti tą organizaciją, kuri gausiai remia mokyklė. Kokias būdais priešo prie provincialės policijos, kuriai įskundė, kad toje salėje, kur mokyklėlės pamokos vyksta, kas tai komunistinė propagandą skleidžia ir kad ta salė, sulyg Kvebeko provincialės valdžios išieisto taip vadinamo "Spynos Įstatymo" (Padlock Law), turinti būti uždaryta. Salės nuomotojai gavo trijų dienų notą, kad išsikraustytų iš tos salės. Na, ir vėl nauji keblumai ir vėl tenka kreiptis pas advokatus, vėl nauji dešėtkai dolerių išlaidų, kad įrodžius skundų neteisnumus... Ir čia baigiasi salės nuomotojų laimėjimu, bet sugaišty, dešėtkai dolerių išlaidų padaryta, juos suryjo neteisingi lietuvybės priešų skundai

Tai su tokiais ponais ir taip Montrealo lietuviams reikia vesti savo tautinius reikalus.

Talkininkais prieš lietuvybę kleb. J. Bobinas naudoja "Vilniaus Vadavimo Sąjungą", kuri susirišus su vietinių fašistų (National Social Christian Party) partija veikia ne tik prieš lietuvybę čia, bet ir prieš Lietuvos nepriklausomybę. Jie per S.A.V. lietuvių dienraštį "Vienybę" ne tik šmeižia Montrealo lietuvių visas organizacijas, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.

Mes šį pareiškimą duodame varde Montrealo Lietuvių Vaikūčių Mokyklės Tėvų, bet užgria visi tie, kuriems teko darbuotis ar darbuojasi lietuvių tautinime ir kultūrinime darbe. Šį pareiškimą siunčiame Kanados lietuvių visos organizacijos, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.

Mes šį pareiškimą duodame varde Montrealo Lietuvių Vaikūčių Mokyklės Tėvų, bet užgria visi tie, kuriems teko darbuotis ar darbuojasi lietuvių tautinime ir kultūrinime darbe. Šį pareiškimą siunčiame Kanados lietuvių visos organizacijos, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.

Mes šį pareiškimą duodame varde Montrealo Lietuvių Vaikūčių Mokyklės Tėvų, bet užgria visi tie, kuriems teko darbuotis ar darbuojasi lietuvių tautinime ir kultūrinime darbe. Šį pareiškimą siunčiame Kanados lietuvių visos organizacijos, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.

Mes šį pareiškimą duodame varde Montrealo Lietuvių Vaikūčių Mokyklės Tėvų, bet užgria visi tie, kuriems teko darbuotis ar darbuojasi lietuvių tautinime ir kultūrinime darbe. Šį pareiškimą siunčiame Kanados lietuvių visos organizacijos, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.

Mes šį pareiškimą duodame varde Montrealo Lietuvių Vaikūčių Mokyklės Tėvų, bet užgria visi tie, kuriems teko darbuotis ar darbuojasi lietuvių tautinime ir kultūrinime darbe. Šį pareiškimą siunčiame Kanados lietuvių visos organizacijos, bet ir biurariai, neteisingsai, įkriminaluojančiai skundžia policijai, kad jās Kanados valdžia persekiotų ir uždarynėtų, o jei ne, tai nors dešėtkas ar simtus dolerių nuostolių padarytų.